

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 08331

LIDER

Anna Margolin

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

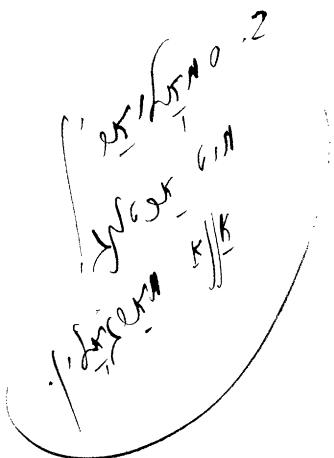
The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

אננאָ מַאֲרְגָּלִין

לִידֻעָה

נֵו יָרָק — 1929

וּאָרֶצְלָעַן

איך בין געוען אמאָל אַ אִינְגֶּלִינְג

איך בין געוען אמאָל אַ אִינְגֶּלִינְג
געהערט איז פֿאָרטֿוֹקֿאסֿ סֿאָקֿרֿאָטֿןֿ,
עם האָטֿ מֵיָּוּןֿ בּוֹזְעָדֿ פֿרֿוֹיֿוֹנֿטֿ, מֵיָּוּןֿ לְיִבְּלִינְגֿ,
געהאָטֿ דַּעַם שְׁעַנְסְּטוֹןֿ טָאָרָם אַיְןֿ אַטְהָעַןֿ.

געוען צעאָרֿ אָוּןֿ אַ הְעַלְעַ וּוּלְעַטֿ
גבּוּוּיטֿ פֿוֹןֿ מַאֲרָמָאָהֿ, אַיְךֿ דַּעַרֿ לְעַצְטָעַרֿ,
אוֹןֿ פֿאָרֿ אַ וּוּיְבֿ מִירֿ אַוּיסְדּרָעוּווּילֿטֿ
מֵיָּוּןֿ שְׁטָאָלְצָעֿ שְׁוּעָסְטָעֿ.

איַןֿ רְוִיזְנְקְרָאָנֿצֿ בּוּיִםֿ וּוּיִןֿ בּוּ שְׁפָעַטֿ
געהערט איַןֿ הוּיכְמוּטְיִקֿןֿ פֿרֿידֿןֿ
וּוּנְןֿ שְׁוֹאָכְלִינְגֿ פֿוֹןֿ נְאָזָאָרָעַטֿ
אוֹןֿ וּוּילְדָעֿ מְעַשְׂיוֹתֿ וּוּנְןֿ אַיְדֿןֿ.

מוטער ערָד, פַּיל גַּעֲטְרָאַטְעָנָע, זֹוּ-גַּעֲוֹאַשְׁעָנָע

מוטער ערָד, פַּיל גַּעֲטְרָאַטְעָנָע, זֹוּ-גַּעֲוֹאַשְׁעָנָע,
טֻונְקָעַלְעַ שְׂקָלָאָפִין אָוּן הַאָרוּן
בֵּין אַיְדַּי, גַּלְיְבָטָעַר.
פָּוּן מַרְדָּע נִידְרִיקָעַר אָוּן דָּעַר בַּאַטְרִיבָטָעַר
וּאֱקָסְטוֹ אַרְזָוִים — אַמְעַבְטִיקָעַר שְׁטָאָם.
אָוּן וּוּי דַּי אַיְבִּיקָעַ שְׁטָעָרָן, אָוּן וּוּי פָּוּן זֹוּן דָּעַר פְּלָאָם,
קְרִיאַז אִיד אִין לְאַנְגָּנוּ אָוּן בְּלִינְדָן שְׁוּוֹיְינָן
אִין דִּינְגָּעַ וּוּאַרְצְלָעַן, אִין דִּינְגָּעַ צְוּוֹיְינָן,
אוּן הַאַלְבָּב אִין וּוּאָה, אוּן הַאַלְבָּב אִין דְּרִימָל
זֹוּד אִיר דּוֹרֶד דַּיְרָה דַּעַם הַוִּיכָּן הַיְמָל.

פָּרָטָרַעַת

א. לעיילעסן

ווויל שפאמט און אומגליך האבן דורךגעלייט איר ליעבן,
האט זי געטראגן אזי שטאלץ דעם קאפא,
וואו ס'וואלט זי גאט געהימניסטול דערחויבן.

איין לערען הויז, איין שפיניג זיך גזען ווי דורך א רעגן.
און ווי עס וואלטן אלץ איר נאכגעוקט באקאנטע,
איין זי פיערלאד געגאנגען זיך אנטקעגן,
וואי מען גייט אנטקעגן און אינפאנטע.

גערות, גערות. גזענסן גלייד און שטייה.
און ניט פארטורייט איר מסקע אויר דער איינזאמקיות,
וואו ס'האבן גוטע אוונטיקע שאען
יאמענדיק געניזט זיך איבער איר און איבער אלץ.
און נאר געפילט: וויסטער, פלאטיקער שנען
דריקט צערטלאד איר צוניז דעם האלו.

וְאֶרְן

וואָי פֿרוּעַן, וּוְלְכֹעַ זִוְינָעַן פֵּיל גַּעֲלוּבַט אָוָן דָּאָד נִיט זָאָט,
אוָן גִּיעָן דָּוְרָכָן לְעַבְנַן מִיט גַּעֲלַעַטְעַר אָוָן מִיט צָאָרָן
— אַיְן דֵּי אָוִינָן זַוְיְרָעַ פָּוָן פִּוְיעָר אָוָן אַגְּנָאָט —
געֻוּעַן אָזְוִי זִוְינָעַן דֵּי יָאָרָן.

אוָן זִוְינָעַן אוּיד גַּעֲוָעָן זַוְיְיָאָרָן,
וּוְאָס שְׁפִילָן מִיט אַהֲלָבְ-מוֹיל "חַזְמָלָעַט" פָּאָרָן מָאָרָק;
וּוְאַיְן לְאָנָה, אַשְׁטָאַלְצָן, נְרָאַנְסְּיָאָרָן,
וּוְאָס כָּאָפָן אַזְעַם אַוְיְפְשָׁתָאָנָד פָּאָרָן קָאָרָק.

אוָן זָעַ, וּוְיַדְעָמָותִיק זַוְיְיָאָנָן אַיְצָט, מִיּוֹן גָּאָט,
אוָן שְׁטוּמַן וּוְיַדְעָמָותִיק אַעֲשָׂמָעַטְעַרְטָעַר קְלָאָוּוִיר,
אוָן נְעַמְעַן אַזְעַמְעַן פָּאָר לִיב אַיְעַדְנָס שְׁטוּמִים אָוָן שְׁפָאָט,
אוָן זָוְכוּ דָּרָה, נִיט גְּלִוְיבְּנְדִּיק אַיְן דָּרָה.

אַיִן גָּאַסְן

דא אַ ווֹאֶרט מִיט שְׁרַעַק אָוּן דָּא פּוֹל מִיט חֲרַתָּה.
דא האָב אַיךְ גַּעֲוִינֵט אָוּן דָּא אַיְן צָעַר גַּעֲרוֹת.
חָאַסְטָ אַלְעַ נַאֲסָן דָּאָךְ פָּאַרְוּאַנְדָּלֶט אַיְן גַּאֲלַגְּאַטָּעַ.
אַיְן אַלְעַ נַאֲסָן רִינְטְּ מִיּוֹן בְּלוֹטָן.

דא האָב אַיךְ גַּעֲוִינֵט. עַמְּשַׁת האָבָן דּוֹמְפָּה דַּי מַוְיעָרָן
געַבְרוּמַט דָּעַם גַּזְרָהָרִין אַוְיָף שְׁוֹוָאָכָּבָע אָוּן פָּאַרְלוּוּרָעָנָעָן.
אוּן ס'הָאָבָן נַאֲכַגְּעַקְוּקָט פִּילְ דַּאֲמָעָן אָוּן פִּילְ הָעָרָן,
וּוְיָסְנִיְתְּ אַ פְּרָויְ דָּוָרְךְ דַּעֲמָרְוָנָג אַיְן טְרָעָרָן.

גַּעֲוָעָן גַּעֲבָעָט, אָוּן צָאָרָן גַּעֲוָעָן, חֲרַתָּה.
אוּן אַיְצָט שְׁרוּיָט אַוְיָף דַּי לְעַצְטָע שְׁרַעַקְנְפּוֹלָע נַאֲטָע
פּוֹן לְעָבָן, זַיְנְקַעְנְדִיק אַיְן שְׁטוּבָ.
אוּן דָּאָךְ, אַ גַּאֲטָן, אַ פְּיַוְינְגָעָרָן, אַיךְ גַּלְוִיבָ:
אַיךְ וּוּלְ מִיט פִּינְגָעָר גַּסְסָע נַאֲךְ אַנְרִירָן אַ שְׁטָעָרָן
אוּן אַזְּ אַוְמְעַנְדְּלָאָךְ טִוָּה, אַוְמְעַנְדְּלָאָךְ צְעַרְטָלָאָךְ וּוֹאֶרט דַּעְרָהָעָרָן.

מִין שְׁתָאמָם רַעַד

מיון שתאם:

מענעל אין אטילעם אוֹן סָאַמְעַט,
פְּנֵימָעַר לאָנֶג אָוֹן בְּלִיּוּכְוִידָן,
פָּאָרְחַלְשָׁטָע גְּלוּטִיקָע לִיפָן.
די דִּינָעַ הענט צְעַרְטָלָעַן פָּאָרְגַּעַלְטָע פָּאָלְיאַנְטָן.
זַיִי רַיְדָן אַיְן טִיפָּעָר נַאֲכָט מִיטַּגָּט.

אוֹן סָוְהָרִים פָוּן לְיוֹפָסָק אָוֹן פָוּן דָּאנְסָק,
בְּלָאַנְקָעַ מְאַנְקָעָטָן. אַיְידַלְעָדָר סִינְגָּרְזָן-רוּיךְ.
גְּמַרְאָדוּווִיצָן. דִּיְוִטְשָׁע הַעֲפָלָאָכְקִיטָן.
דָּעָרְבְּלִיק אַיְן קְלוֹג אָוֹן מָאָטָן.
קְלוֹג אָוֹן אִיבָּעָרוֹאָטָן.
דָּאָרְזָוָאָנָעָן, הַעֲנְדַלְעָר אָוֹן זָוְכָעָר פָוּן גָּטָט.

אַ שִּׁיכָוָה,

אַ פָּאָרְמְשָׁוְמְדִים אַיְן קִיעְוָוָה.

מיון שתאם:

פְּרוּעָן זַיִן גְּעַצְוָן בָּאַצְירָתָן מִיטַּגָּט,
פָּאָרְטְוָנְקָלָט רְוִיתָן פָוּן טָעַרְקִישָׁעָן טִיבָּעָה,
שְׂוּעָרָעָן פָּאָלְדוֹן פָוּן סָאָטְזִיזְעַלְיָאָן.

אבער דאס ליב אין א ווינגענדיקע ווערבע,
אבער ווי טורךנע בלזמען די פונגער אין שויס
אוו אין די וועלכע פארשלוייערטע אויגן
טוייטע לומט.

אוו גראנדידאמען אין ציע אוו אין ליווענטט,
ברײטבײַניך אוון שטאָרַק, אוו באּווענְלָאָר,
מייטן פֿאָראָכְטְּלָאָכְן לִיְוְכְּטְּן גַּעֲלַעֲטָמָה,
מייט רְאֵיקָע רְיֵיד אוון אָנוֹחַ היְמָלָאָכְן שׂוֹוִינְגָן.
פֿאָרְנָאָכְטָ בְּיֻם פֿעַנְסְטָעַר פֿוֹן אַרְיְמָעַן הוּוּ
וּאָקְסָן זַיְוִי וּוּסְטָאָטוּן אָוִים.
אוו עַס צָוְקָת דּוֹרֶר די דּעַמְעַרְעַנְדָּע אוֹוִיגָן
גְּרוֹזָאָמָע לְוָסְטָ.

אוו אַ פֿאָרַ
מייט וועלכְּבָעַ אִיד שְׁעַם זַיְוִן.

זַיְוִי אַלְעָאָ מִיְּן שְׁמָאָם,
בְּלֹוט פֿוֹן מִיְּן בְּלֹוט
אוו פְּלָאָם פֿוֹן מִיְּן פְּלָאָם,
טְוִוִּיט אוֹן לְעַבְרִיק אַוְיסְגַּעַמְישָׁט,
טְרוֹעִירִיק, גְּרָאָטָעָסְק אֹוָן גְּרוֹיִם

טראָם פֿלען דורך מיר ווי דורך אַ טונקל חוויז.
טראָם פֿלען מיט תפּילות אוֹן קלְלוֹת אוֹן קלְאג
טרײַיסלען מיין הארץ ווי אַ קּוֹפּעֲרָנוּם גֶּלאָק,
עם ווֹאָרְפּט זיך מיין צוֹנָג,
אייד דערקען נוּט מיין קוֹל —
מיין שטאמָם רעדט.

א שטאט ביים ים

ווען איז עם געווין? איד קען זיך ניט דערמאנער.
עם נויט מיר נאך ווי א פארגעטנען רעפראן:
א שטאט בים ים, נאקטיוונען פון שאפען
און אייזערנע ליליען פון באלאקאנערן.

פארנאכט. צוויי שוועסטער מיט די שמאלע פינגען
פארטורייטער רירן אן דעם שאטנדיין שטראַם
פון זכרונות איז אַלטמאָדישן אלכָּאמָן.
די אַלטָּע בילדער ווען לאָנגזאָם אַונגעַן.

איין טיר האָכָּאָפָּעָנָה, דאָרט צוֹוִישׁן די וואָזָאנָה,
פארחלשֶׁט שוֹוִימָעָן פֿאָרְלָאָד אַיז אַלְשָׁעָנְדִּיָּן וואָסָם.
אָ, טוֹיטָע יונְגָמָן! אָ, דער לְעַצְטָעָר וואָסָם!
די טענְצָעָר שׂוֹוִימָעָן אַיז פֿאָרְשָׁוּינְדָן ווי פֿאָנְטָאָמָעָן...
עם אַיז גַּעֲוָעָן, גַּעֲוָעָן... אַיז קען זיך ניט דערמאנער.

מִיְן־הַיִם

היוער וויגו זיך און שווימען ליבטיקנרי
מייט פיעכטער גרטנער, זילבעריהעלע נאסן,
אוון מענשן בי שווולן פון טירן
ニיגו זיך, שמייכלען, פאָרבּלאָסן,
ווערין אוון ניט וווערין
דורךן רעננבויגו פון טראָרין.

א קינד זיצט ביהם פענסטער.
אין לבנה־שיין שטראמען די האָר ווי טונקעלער דען.
פאָר'עקסנ'ט אוון ליבטיק זוכן די אוינן
ווי דורך אַוואָלֶר
די איינגענע וויטע געשטאלט.
אָ, וואָס ציטערסטו, קינד,
ווען איד קומ דיך אנטקען?

אוֹ אִיד דִּינוֹ רֹא
אוֹ אִיד דִּינוֹ שׂוּעָרֶת

מיר זייןען געגאנגען דורך טאג ווי דורך שטורהם-דורך ציטערטעה גערטנער.
געבליט און גערויפט און געאייבט זיך אין שפילן מיט לאבן און טויט.
כמארע און ברויטקייט און טריום איז געוועזען אין אונזערע ווערטער.
און צוישן פאר'עטען'טע בוימער איז זומערדיידרוישענדע גערטנער
האבן מיר זיך פאַרכזווייגט אין איין אײַינציקן בוים.

און אָוונטן האבן געשפּרײַט זיך מיט שׂווערער פֿאַרטונקְלְטָעָר בְּלוּקִיּוֹט,
מייטן שמערצלאָכָן גָּלוּסְטָן פָּוּן ווַיְנָטָן אָוּן פֿאַלְנְדָע שְׁטָעָר,
מייטן בְּלְאַנְדוּשָׁעָנְדָן לְאַשְׁצָעָנְדָן שֵׁיַן אַיְבָּעָר צּוּקָעָנְדָע גְּרָאָזָן אָוּן בְּלְעָטָעָר,
אָוּן מִיר האָבָן פֿאַרְוּעָבָט זיך אִין ווַיְנָטָן, אַיְינְגָעָזָפָט זיך אִין בְּלוּקִיּוֹט
אָוּן גְּעוּזָן ווי די גְּלִיקְלָאָכָע חַיוֹת אָוּן ווי קְלוּגָע אָוּן שְׁפִילְנְדָע גַּעֲטָעָר.

מיט האלב פארמאכט אוניגן

ויזנדייק ביימ טיש אין גרויען זאל,
פוייל און אומראיך זיך וויקלענדיך און שאַל,
קוק איך דען אויפֿ דיר?
רופא דיך דען צו מיר?
נאָר רויטער איז מײַן מײַל אצינֶר,
און די האלב פארמאכט אוניגן
מייט אָ רוּדְ פֿאַרְצִיְינֶן.

נאָר פֿאַרְפֿליַיצַט בֵּין איך פֿוֹ רְוִיש אָוּן לִיכְטָן,
און דִּיּוֹן גַּעֲוִיכְתָּ זֶע אַיך דָּוָרָךְ נְעַפְּלָ אָוּן פְּלָאַם,
און אויפֿ די לִיְּפָן אַיְּוֹ שָׁאָרָה דָּעָר טָעַם
פֿוֹן זָוּ אָוּן ווּינֶט.

נאָר איך צַי זַיך אַרְוִיף מיט פֿאַרְשְׁטִיקְטָן גַּעֲשָׂרִיִּיּוֹן,
אַיך ווּאַקְסָם פְּלָאַטְעָנְדִּיך, פֿיְבָּרְדִּיך אָוּיּוֹ
און דָּאָם ווּאַקְסָם טָוּט ווּיּוֹ.

פאַרְדוֹקְט אַיְּן ווּינְקָל פֿוֹן דָּעַם גְּרוּיעָן זַאל,
איַן די לאָנְגָּע פְּלָאַמְנְדִּיקָע פְּאַלְדָּן פֿוֹן שאַל,
קוק איך דען אויפֿ דיר?
רופא דיך דען צו מיר?
נאָר איך האָב ווּיְתָאָגְלָאָה, אָוּן טְוָה, אָוּן בְּלִינְדָּר
מייט האלב פארמאכט אוניגן
דיַיך אַיְּנְגָּעָזְוּינֶן.

ל א נ ז א מ אוֹן לִיכְתִּיק

לאנגנעם אוֹן לִיבְטִיק
האַסְטּוֹ דֵּין שָׁוּעָרָן שְׁטָעָרָן צָוְנָעְבָּוִינָן צָוְמָיָן שְׁטָעָרָן,
בְּיוֹטוֹ פָּאַרְזּוֹנְקָעָן מִיטְ דֵּין שָׁוּאָרֶצֶן פִּיעָר
איַן מִין בְּלוּעָן פִּיעָר.

אוֹן מִין צִימָעָר אִיז גַּעֲוָאָרָן פּוֹל מִיטְ זָוָעָר,
אוֹן מִין צִימָעָר אִיז גַּעֲוָאָרָן פּוֹל מִיטְ נָאָכָט.
הָאָב אִיךְ מִינְעָן לְוִיכְטָנְדִּיקָע וּוַיְיָנְעָנְדִּיקָע אוֹיָן צָוְגָעְמָאָכָט,
הָאָב אִיךְ גַּעֲוָיִינְטָן שְׁטָילָן איַן מִין שְׁפָעָטָן זָוָעָר.

האָב אַזְוֵי פִיל גַעֲוֹאַנְדֶעֶרט, מַיְין לַיבָעָה,
דוֹרֶךְ פַרְעָמְדָע אָזָן טַונְקָעַלָע לַעֲכָנָם,
דוֹרֶךְ הַעֲרָצָעָר וּוְחַרְוכְיָע לַעֲנְדָעָר —
זַיְיָ נָוָט.

האָב גַעֲוֹאַסְט טַוְיזָנְט טַוִיטָן, מַיְין לַיְבָעָר.
אוֹן צָוֵם לַעֲבָן גַעֲיָאנְט יַעֲדָעָס מַאָל
הַאָט בִּיְיָו בְּלוֹט,
פָוָן לַוְסְט דִי אַיְזָעָרְנָע רָוָט.
מַעֲנְטָשׁ מִיטָן שְׂטִילָן קוֹל,
מַעֲנְטָשׁ פָוָן סָאַמְעָט אוֹן שְׂטָאָל,
בוֹג זִיד טִיפְ אַיְבָעָר מִיר,
פַאֲרִישְׁטָעָל דִי וּוּעָלָט פָוָן מִיר
אוֹן אוּיד מַיְין אַיְינָן בְּלוֹט.
זַיְיָ נָוָט.

איך נייד דורך דיר אין בארכאריון גלאני, ווי דורך א באז' זונטש שטאטט. פיר נגענערלאָד טראָגַן די עקן פון מיין נאלגןעשטיקטּוֹן, מיט פֿאוּוּס אָזֶן מאַנְבּוּמָעָן אוּסְנָעָנוּיָּטָן מאַנְטָל. הינטער מיר גִּיעָז קְרִינְסְלְיוּטָן, בְּלִיצְעָנְדִּיקָן די קְרוֹצָעָ שְׁוּעוּרְטָן, נְאַקְעָטָע אָרְעָם אָזֶן קְנִי; פֿרִיסְטָעָר אין וַיְוִיסָן לְיִוּונָטָן; אָגָּנָעָשָׂר אָרְפָּעָטָן אָזֶן שְׁוָאָצָן וַיְיד אָזֶן פּוֹרְפּוֹרָן; אָזֶן עַם שְׁטָאָמְפָן בְּרִיטָע עַלְפָאָנָטָן אָזֶן טְרָאָגָן אֲוֹפָה זְוִיעָרָע רָוְקָנָס די פְּרִידְיָינָגָע גַּעַטָּעָרָפָן פון מיין זִים אָזֶן וַיְילָד אָונְטָעָן פְּרָעָמָן הִימְלָאָה.

איך נייד דורך דיר, ווי דורך א באז'ונטש שטאטט.

זְוִיכְלָעָנְדָע שְׁטִיכָעָן וּוְאָרְפָּוָן ווי אָפְּרָצְעָרָעָנדָן פְּלָאָם מֵיָּוָן נָאָמָעָן צָוָם הִימְלָאָה, אָזֶן צְוִירָק פְּאָלָט עַד צְעַשְׁפְּלִיטָעָרט אָזֶן טְאַנְצְנָדָע פְּוֹנְקָעָן. אָזֶן הוּוּפָנָס לִינָן שְׁמָאָרָאנָה, עַמְּרָאָלָה, רָוּבִּינָה, וּוְעַלְכָּבָע דּוֹהָאָסָט אֲוּסְנָעָגָרָאָבָן פון דִּיְוָן טִיפְּעָנִישָׁ, אַלְעָנָאָךְ אַרְוָמְגָעָלְעָפָט מִיטָּדִיָּוָן עַרְהָ, אָזֶן בְּלָוָטָה, אָזֶן צָעָרָה.

אָבָעָר אָ, יְעַנְעַטְוֹנְקָעָלָע אָזֶן גַּעַרְרִיּוּטָע גָּאָסָן, וּוְעַלְכָּבָע אָרְחָבָמָרָא צָו בְּאָטְרָעָטָן. יְעַנְעַטְוֹנְקָעָלָע שְׁטִילְקִיּוּת אָזֶן דִּירָה, אָזֶן וּוְעַלְכָּבָע מֵיָּוָן נָאָמָעָן האָט קִיְּנָמָאָל נִיט גַּעַזְגָּעָן... אָזֶן שָׁאָטָנָס, וּוּאָס בּוּגָן זִיךְ פָּאָר מֵיר נִיט...

אוון ביוזט מײַן באזונגע שטאט. אין דיינע אומעטיקע וויסטע
טעמאָפֿלען האָב אִיד אַווועגןעשטעלט מײַנְע געטעה. אוון דאס לֵיד, ווֹאָס
דו פֿרּוֹאָוּסְטּ פֿאָר וּ זְוִינְגּוּן מִיט אָן אַוּמְזִיבּעֶר קּוֹל, אִיז וּ זְוּן
אוון לִיבּע.

אַבּוּר יַעֲנָע שְׁטִילְעָן אוון אַיְינְזָאָמָע ווַיְנְקָלְעָן. אִיךְ האָב אִין דָעַ
פֿינְסְטְּרָנִישׁ גַּעֲזָעָן שְׁפָאָטְנְדִּיקָע אָוִינְגּוֹן. אִיךְ האָב גַּעֲזָעָן דָעַם בְּלִיאָסְפּ
פּוֹן אַ מעָסָעָר. אוון וּוֹעֵן דו הַאָסְטּ וּ מִיט טְוִיזְנַט הַעַנְטּ מִיר אַרוֹםְדּ
גַּעֲנוּמָעָן אִין דָעַר נָאָכָתָה, אִיז אִין אַלְעָ טְוִיזְנַט הַעַנְטּ נָעוּעָן צְעַשְׁטָעָרָוּנָגּ

דרימל איזן, געליבטעה, דריימל.
בײַז ווי יונגע ברוינע וואָלד-ערד.
דיונע אונגן זיינגע פול מיט הימל.

איך דיין רוז און איך דיין שוערט
וואָאך איצט איבער ערעד און הימל.
יעדער שטערן שטוינט און הערט,
וועאס איך פֿלייסטער אין דיין דריימל.

וְוִיא לֵין

דער בלוייער טרוים פון וויאליינען.

איך און דה
אועלכע ווילע,
אועלכע וויזע,
און ס'וויס ניט קיינעה,
או מיר קרייזן
איין גאלדענע רינגען,
וואי שמעטערליכגען,
איין דער בלוייער נאכט פון וויאליינען.
דו מײַן דה
אונזער נאכט,
און מיר, און דיך
שפילן די בלוייער וויאליינען.

איין קופער אוון איילד פון גאלד

איין קופער אוון איילד פון די מטבוחות
לייבט קיל אוון קלאר דאס פנים פון א קענינג,
אוון ס'לינט די וועלט בי אונזער שוועל, פארכשופט
פון וויאיטן אפשוין פון דעם קענינג.

אויף אלע העלה אוון אויף טונקעלע זאכן
איין אויסגעקריעט דאס פנים פון מײַן קענינג,
אוון ס'זויינען גאלדוושווער איצט אלע זאכן,
אוון גאלדן בליט די וועלט בי מיר איין הארצן,
פארכשופט פון דיין וויאיטן שיין, מײַן קענינג.

עם רעדן היינט אלע שטומע זאכָן.
עם רינט ווי טוי
דאס בלויע פלייסטערן פון שלאנקן וואלкан.
הויבע קלונע ווערטער רוישן איז די קרוינען פון די בוימער,
פון די אלטער, געוואלטיקע טרוימער,
אוון פאלז איז מײַן הארץ מיט יעדן בלאט אוון יעדן שטערן.
אוון קנסטו הערֶן,
ווי עם ציטערט דער זאמָד
אונטער די איינזאמע לאננוואמע טרייט פון דער נאכְט?
אוון פיעערלאָד אוון גרוּזִים
קיילט זיך אָרוּזִים
אָ ברוּת גָּזָאנָג
פון דעם גרוּזִן, מיט שאטְנַס אָמְרִינְגְּלַטְן שְׂטִיְין.
אוון דָּו, מײַן לִיבָּעָה, מײַן לִיבָּעָה,
דו שוויינְסְטַן.

מיט באנגע הענט האלט איך דיין ליבן קאָפּ,
אוֹן שוער אוֹן טונקל פֿוֹן די נרויסע אוֹנוֹ
שטיינט דיין פֿאַרְשָׁאַטְנָט לעַבּוֹן מִיר אַנְטְּקִיּוֹנוֹ.
אַ שטילע שרעך בוינט מֵיד צוֹ דיַר אַראָפּ —
זאל גָּאָט דיַר חִיטּוֹן.

האַבּוֹן מִיר דָּעָן נִימְטָ גַּעֲנָג גַּעֲלִיטָן?
וּאָסּ מְאַנְטּ דָּעָר שָׂאָטָן צָוּוִישָׁן האַרְכְּנְדִּיקָּעַ צָוּוִינָן?
וּאָסּ בְּעַטּ דַּי טִיפּע טְרוּוּרִיקָּעַ שְׁטִימָעַ אַיְזָן דָּעָם שְׁוּוִינָן?
דוֹרֶךְ טְרָעָרֶן בּוֹיג אַיך זַיְד צוֹ דיַר אַראָפּ
אוֹן טְרִינֶק דָּאָס טְוַנְקָלָעַ לעַבּוֹן דִּינָס מִיט באַנְגָּע לִיפּוֹן.

פּוֹלְ מִיטַּ נָאכֶט אָוּן גַּעֲוֹוִיָּוִן

אַ שׁוּוֹוִינָגְן פְּלוֹצִים אָוּן טִיךְ
צְוּוִישָׁן אָוּנוּ בִּידָן,
וּוֵי אַ צְעַטּוֹמְעַלְטָעַר בְּרִיכָה
מִיטָּן אַנְזָאָגְ פָּזְ שִׁירָדָן.
וּוֵי אַ זְוַנְקָעַנְדָעַ שְׂוִה.

אַ שׁוּוֹוִינָגְן אָוּן אַ בְּלִיכָה אָוּן אַ רִיךְ
פּוֹלְ מִיטַּ נָאכֶט אָוּן גַּעֲוֹוִיָּוִן
צְוּוִישָׁן אָוּנוּ בִּידָן,
וּוֵי מִירְ וּוּאַלְטָן אַלְיָוִן
צַוְאַ גַּרְעָדוֹן
פְּאַרְשָׁלִיכָן דִּי טִיךְ.

דערהערט דיינע טרייט און זיך דערשראָקן —
איך האָב מײַן קול ניט דערקענט.

אָ, טיַערער אָוּן באָגערטאָר,
איַן אָומְנָה היַעֲרוֹן צָעֵר
פֿאָרוּאָס הָאָבוֹן זִיךְ אָוִינָן
בָּאָגָעָנָט וּוּי שׁוֹנָאִים,
וּוּי שׁוּוֹעָרטֶן דִּי וּוּעָרטֶר?

איַן דִּי וּוּסְטָעָן נָעַכְתָּן,
פּוֹן דִּיר פֿאָרְפָּרְעָמָדָט,
שְׂרִוִּיט מִין הָאָרֶץ נָאָד דִּיר,
וּוּי אַיְן אָ שְׁמָטָטָה, וּוּסָם בְּרַעַנְתָּן,
דָּעָר רָוֶף פּוֹן גַּעַלְיַידָּעָרטָע גְּלָאָקָהּן,
וּוַילְד זִיךְ יָאָנְדִּיק, אָוִיפְּ טְוִוִּיט דָּעָרְשָׁאָקָהּן.

דאס אַלְעָ אֵין ווֹיֶיט שְׁוִין אַוּוָעַ,
מיַן גַּלְהָ, מַיַּן גַּלְהָ, מַיַּן גַּלְהָ,
וַיַּיְ אַ פָּאָר' בִּישׁוֹפְטָעָר בְּרָעָג
איַן זָוְנִיקָוּ נַעֲפָלָ, מַיַּן גַּלְהָ.
פְּלִיעָן אָז שְׁעָהָן אַמְּאָלָ,
הַוִּיב אַיךְ דִּי אָוִינָן נִיט אָוִתָּ,
הַעֲרָ וַוִּידָעָר דָּעָם בּוֹיָג פָּוּ דִּיָּן קָלָ
אוֹן פָּאָלָג אָזָן נִי אָוִיָּה דִּיָּן רָוָה,
אוֹן בֵּין פָּאָרוּוִירָט אָזָן גַּעֲרִירָט,
מַאֲדָנָע גַּעֲרִירָט אָזָן בָּאָצְעוֹוָגָנָעָן
פָּוּ עַרְיוֹנָעָן
לַיְכְּטִיק אָזָן בְּלִיָּדָ
אוֹן וַיַּיְ אַ הַוִּידָּ,
אָזָן וַיַּיְ.

געווען איז אפשר דאס מאין גליק:
פילז ווי דינגע אונגן
האבן זיך פאר מיר געבעונג.

ניין, געוווען איז דאס מאין גליק:
גיאן שווינדריך חין און הער
מייט דיר איבערן סקווער.

ניין, ניט דאס, ניט דאס. נאר הער:
וואען איבער אונזער פריד
פלענט שמייכלענדיך זיך איננויגן דער טויט.

אוֹן אלע טאג זייןען געוווען פורפּוֹרָן,
אוֹן אלע שווער.

פָוּן אַ בְּרִיֵּת

דער שטוייביקער וועג,
די פֿאַרְשִׁיכּוֹרְטָע טְרִיט...
איינצִיךְעֶר מִינְגָּר,
אייד גַּעֲדָעָנָךְ עַמְּנִית.

די דַּעַמְּעָרוֹנָג ווֹי מַאֲסָן בְּלֹוּמָעָן,
די דַּעַמְּעָרוֹנָג ווֹי אַקְטָאַבְּרִיזּוֹאַלְדָּה,
וועַן עָר אַיְזָן גַּעֲקּוּמָעָן.

דער שטוייביקער וועג,
דאָס פֿעַלְדָּן נַאֲכָן שְׁנִית,
די וּוּאַקְלִינְגָּע טְרִיט...
אוֹן אַ סּוֹהּ, אוֹן אַ בְּרָעָגּ
איַז גַּעֲוָאַקְסָן דַּאֲס גְּלִיק...
ליַכְטִיךְעֶר מִינְגָּר,
אייד גַּעֲדָעָנָךְ עַמְּנִית.

איך ני איז שאטן פון דיין לעבן
מייט לייכטער פאלגענדייקע טרייט.
מיין סוד איז פארהאנגען און געהית
איין מיינע אפגעווענדטער אויגן.

און פאר דיין בליעך דעם לייבטוקישטילן
בויג איד זיך, ווי א וויב און קינה,
און טו דיין קלונגן העלן ווילן,
און יעדע נאכט רופט מיד דער ווינט.

און צוקט בייטאג איז פרומען שמייבך,
און פלאטערט אויפ איזן ווארט און צינדט.
געטרייער מיינער, זיין מיר מוחל,
וואען איד וועל וואנגלאן מיט דעם ווינט.

דיען דינער פראפַיָּל,
דיען שמייכל פאלש אונ געטריי.
אונ דער טאג איז בלוי אונ פראגַיָּל,
וועי פַּאֲרְצָעֵליַּי.

אלזַי, וואס איד חאָב געהאָפַט,
אלזַי, וואס דו האָסְט פַּאֲרְגַּעַסְן,
קומַט אִיצֶט צוֹרִיךְ אָומְפַּאֲרָהָאָפַט,
פַּאֲרְשָׁפִּינְט אָונָנוּ אֵין זוֹנִיקָע נָעָזָן.

וועיגט אָונָה, פַּאֲרְוּוִינְט אָונָה אָונָ צִינְדָּמָן,
וועי אַגְּלוֹטִיקָעֶר טְרוֹנָק,
אונ אַקְסָלָעֶן שְׁפִּילָן מִיט ווַיְגַט,
מִיט עַרְגַּנְעָרוֹנָג.

לִינְדוֹ קָוָקוֹ נָאָד קִיל,
פְּלִיסְטָעָן אָונָ פַּאֲרְלָעָצָן:
דָּעָר כְּשֻׁוֹת אִיז שְׁטִיל אָונָ פְּרָאָגַיָּל,
וּוִידָּעָר וּוְעָט עָרָ פַּאֲרְגַּעַסְן.

געקושט מײַן האנט

געקושט מײַן האנט און זיך אָרומגעקוקט,
צי ס'זעט ניט קיינער.
פֿוֹן גְּרוֹיסְעֶר לִיבָּע האָט דִּין קָל גַּעֲזָקָט,
אוֹן האָסְט זיך פָּאַרְזִיכְטִיךְ דָּאָר אַפְּנָעָרָקָט,
וועָן ס'איַז פָּאַרְבִּינְגָּעָנָגָעָן אַיְינָעָרָן.
“דָּעֵר טָאגּ, מײַן טִיעָרָעָה, גַּעֲוָעָן אַיְן שִׁין,
צַו שִׁין, צַו גּוֹט צַוְּרִיךְ צַוְּקָרָן...”
אוֹן ס'איַז דִּין יְעָדָם וּוְאָרָט גַּעֲוָעָן
פָּול מִיט פָּאַרְטְּרוּיָעָן אַוְן בָּאנָעָרָן.
אוֹן וועָן עַס האָבוֹן אוֹיפְּנָעָלְוִיכְטָן וּוְיִיד דִּי עַרְשָׁתָעָשׁ שְׁטָעָרָן,
הָאָסְטָוּ פָּאַרְדִּיכְטָדִין הָוטָן, וּוְאָס אַיְן גַּעֲזָעָן קָרָום,
הָאָסְטָוּ גַּעֲזָעָנְטָן זיך גְּעוֹרִימָט אַוְן שְׁטוּמָ
אוֹן זיך אַוְוָעָקְנָשָׁאָרָט בְּנָעִימָותִיפְּרוּם
איַן דִּין פָּאַרְשָׁאַלְטָעָנָעָה הַיִּם.
לִיבְעָרְשָׁט וּוְאַלְטָא אִיד וועָלָן דָו זָאַלְסָט שִׁיכְרוֹן,
זָאַלְסָט זיך וּוְאַלְגָּעָרָן מִיט גַּאַסְנָפְרוּיָעָן.

ניין, גארניט זאגן.
נאך איז ליכטיקיט,
אייז לוייטער פרידיסקיט
זיך אראפובוינז
צוז דעם צער איז דינגע אונגן,
צוז דער שולד איז דינגע אונגן
אונו דיר זאגן ...
ניין, גארניט זאגן.

אוראלטע מערדרין נאכט, שווארטצע מוטער אין גויט, העלה מיר!
פאָרנַאָר אִים, פֿאָרְשְׁפּוֹן אִים, פֿאָרְשְׁלִינְג אִים, דֿערְשְׁלָאָג אִים צוֹם טוֹיט!

און אַיְה,
וּאָס טְרָעָן זְיַינָּעַנוּ גְּעוּעַן מֵיָּן גַּעֲטָרָאָנָּה,
און שאָנד מֵיָּן בְּרוּיט,
וּעַל טְרִינְקָעַן פֿאָרְ/חַלְשָׁטָה,
גִּירְיך אָונָּן לְאָנָּגָג,
וּוְיָא לְיַבְּעַדְגַּעַזְגַּעַגְגָּה,
זְיַיְן וּוְיַיְבָּס גְּעוּיָיָן,
דָּאָס שְׂוִיְינָן פֿוֹן קִינְדְּרָעָה,
דָּאָס פְּלִיסְטָעָן פֿוֹן פְּרִיאַינָּט
נאָך זְיַיְן גְּעַבְּיָיָן.
וּעַל אוּפְּשָׁטְיָיָן וּוְיַיְינָעַן, וּאָס אִיְזְלְאָנָג גְּעוּעַן קְרָאנָק,
אַ שְׂוָאָרֶץ גַּעַשְׁפָּעָנָסָט אִין מַאְרְגְּנְרוּיט,
וּעַל זַיְד בּוֹקָן צַוְּלָע פֿיר עַקְוּנוּ פֿוֹן רְוִיט
און זִינְגָנָעַן, אָונָּן זִינְגָנָעַן, אָונָּן זִינְגָנָעַן צוֹם לְעַבְנָן
אַ לְיַוְבָּ פֿאָרְן טְוִיט.

וואו איז גי מיט מיין ליבן דורךן טויאיקן אוננט פון פרילינג,
שמייכל ניט, פראטער, ווי איינער וואס ווייסט,
או מיד ליבט ניט מיין ליבער.
ווײַל טוֹף הָעֲנֵנְתֶּן דִּי נַאֲכֶט אַיְבָּעָר מִינְעָ פֿאַרְטָוּנְקָלְטָעָ אַוִוָּן.
אוֹן עַס שְׁפָרְיוּטָן זִיד סָאַמְעַטְזְּזַוִּיךְ אַין דָּעָר נַאֲכֶט
די שטיינערנע וועגן.
אוֹן פֿוֹל מִיט מִיטְלִיךְ אוֹן פֿוֹל מִיט לִיבַּשְׁאָפְטָן,
מִיט בִּיטְעָרָעָ לִיפָּן מיד קָוְשָׁנְדִּיךְ,
הָאָט אַיְבָּעָר מִיר דָּאָס אָוְמְגָלִיךְ
זִיד אַנְגָּעָבוֹיגָן.

גייט א פְּרִיָּנֶט פַּאֲרְבִּי אָנוֹ אֵין דָּעַ רַעֲרָעַ גָּם,
וְעוֹרָן מִינְעָן אָוִינָן שַׁאֲרְפָּעָרָה, גְּרוּוּרָה
אַיְבָּעָר אָוְנוּעָר בְּיוֹזָן מֻולְּמָאָד אִיךְ שַׁפְּגָסָם
אָנוֹ לְאָזֶן נִידְרִיקָעָר אַרְאָפֶן דָּעַם שְׁלִוּעָר.

טִיפָּעָר, אָוּוֹנְטִיקָעָר, בְּלוּעָר וּוְעָרָטָדָי גָּם.
מִינְעָן הַיּוּסָעָר וּוְעָרְטָעָר בְּרַעֲנָעָן אֵין דִּין אָוּעָר.
אֵין מִין לְיָבָע אֵין פַּאֲרָאָן אַזְוִיפִּיל הָאָם,
אֵין מִין הָאָם אַזְוִיפִּיל לְסָטָן אָזָן טְרוּעָר.

מיין נוּטַן אִיד הָאָב זִיד גַּעֲבִיטָן.
דַּעַם רְוָאֵיקָן שְׁמִיכָּל נִיט גַּלְוִיב.
אִיד בֵּין אַ טִּינְגֶּרְעִין מִיטָּן בְּלִיךְ פָּונָ אַ טּוֹיב,
אִיד בֵּין אַ קִּינּוֹשָׁאָל צּוֹוִישָׁן בְּלוֹטָן, —
וְאַלְסָט זִיד הַיְּטָן.

אַ שְׁעה קוּמֶת אָוָן בָּאַלְדָּ אִיז זִי אָוִיס —
מִיטָּן אַ שְׁמִיכָּל, אַ מעַסְעָה, אַ רְוִיזָּן.
מִינְגָּעָן לְיוֹפָן וּוּלְעָן זִיס זִיּוֹן אָוָן דְּוִיטָן.
מיין האָנְטָן וּוּטָן אַ טָּאנְצָן טָוָן, אַ פְּלִי טָוָן
אוֹן אוֹיפָן אָנוֹזָעָר שְׁעַנְדְּלָאָכָן טָוִיט
ליינְגָן זִיד צְעַרְטָלָאָךְ אוֹן גְּרוּוּס.

ס'אייז דער וועג אזווי שטייל,
פערלדיק-גראוי, פערלדיק-קײַן,
אוון די זוּן שפֿרייט איזן דער הוֵיד
בריקָן פֿוֹן רְווֹזָה, בריקָן פֿוֹן רְווֹיד.

ס'אייז דָּאָם האָרֶץ אָזוּן שְׂטִיל,
דיין שווערְדְּהִיְסְעָר בְּלוּקָן,
דָּאָם שִׁיכּוּרְעַ נְגִילָּק
אייז נִיט דָּאָם, וּוָאָם אִיד וּוְיל.

ס'אייז דָּאָם האָרֶץ אָזוּן שְׂטִיל
אוֹן קְנִיט אִין טְוַנְקָעָלָן פָּאָרְנוּפְּיָיָן,
אוֹן צִיטְעָרָטָן, אוֹן לְיִידָּט
פֿוֹן צְוִיפְּלָן פָּאָרְשְׁטִיָּה, פֿוֹן צְוִיפְּלָן צָעַרְטָלְאָכְקִיּוֹת.

איך האב ניט געוואוסט, מײַן לֵיבער,
או מיט לאנגזאמע בענטענדיקע פֿוֹנְגָּעָר
קְרִיעַ אִיד דִּיד אַיְוָן מִינְגָּעָ לְידָעָה.

אייצט האבן זוי דעם שועערן גלאאנץ
פֿוֹן דִּיְנָע אַוְיָגָן, דִּי שָׁאָרְפָּעָ לִינְיָע
פֿוֹן דִּיְן מוֹילָ, פֿוֹן דִּיְן
עֲקָשָׂנוֹת/דִּיקָעָר הָאָנָט.

דָּס וּוֹאָונְדָעָר,
וּעַן מִין אַיְוָן וּוֹאָרֶט
בְּאַרְירָת מִיר מִיט דִּיְן הָאָנָט.

וּעַן נָאָנָט, אָ נָאָנָט וּוֹאָקְסָטוֹ אָרוֹיִם
פֿוֹן שְׁטָרָעָנָגָן לִיכְטִיכְן אָקָאָרֶד.

דָּס וּוֹאָונְדָעָר ...

אווי ווי מײַן בלֵיך דער פֿאָרטּוּרְטּוּר
אייז דער אָוונַט בְּלֵוי אָוֹן אִינְטִים.
זאגן דִּינְגַּע קָאַלְטָע וּוּרְטָע,
נָאָר מִיט אַ צָּעַרְטָלְאַכְבָּעָר שְׁטִים.

אָוֹן אָוֹן דִּינְגַּע שְׁטִים דָא אָוֹן דִּארְטָן
וּוּעַט אָוּפְּבָּלְיָעַן אָוּמְגָעְרִיכְט
אייז לְבָנְהִדְשִׁין אַ גָּאָרְטָן,
אייז לְבָנְהִדְשִׁין אַ גְּזִוְיכְּט.

אָוֹן דָּאָס טְרוּיְעַרְשְׁפִּיל וּוּרְדָּר
פָּוּן אַ קְּרָאָנְקָן גְּעוּווִיסָּו.
אַיך וּוּיִם אָזְוִיפִּיל, מִינְזָמְעָה,
אַ, אַיך וּוּיל מַעַר נִיט וּוִיסָּו.

נָאָר חָעָרְן אָזְוִיאָ בַּיּוֹ שְׁפָעַט
דָּעַם שָׁאָטָן פָּוּן לִיבָּעַ קָוְמָעָן,
טְרוּיְעִירִיךְ וּוּי טְשְׁעִירִעָט,
צָאָרָט וּוּי דַי נָעָמָעַן פָּוּן דַי בְּלוּמָעַן.

אייז די נאלדערן פאועע געלפלויגן, געלפלויגן,
אוון די נאכט האט געהנט די נאלדערן אוויגן.
ליךטוקער מײַנער, שלאָף איזין.

די נאכט האט געהנט די נאלדערן אוויגן,
בֵּין אִיךְ פִּידֵל גַּעֲוָאָרֶן אָוֹן דָו דָעֵר בּוּגָן.
אָוּמָרוֹאַיסְקָעֶר מַיְנָעֶר, שלאָף איזין.

בֵּין אִיךְ פִּידֵל גַּעֲוָאָרֶן אָוֹן דָו דָעֵר בּוּגָן,
אוון דָאָס גַּלְיַיךְ אַיבָּעָר אָוֹנוֹ האט פָּאָרְלִיבָּט זִיךְ גַּעֲבָוִינָן.
צָעַרְטָלָאַכְּבָּעֶר מַיְנָעֶר, שלאָף איזין.

אוון דָאָס גַּלְיַיךְ אַיבָּעָר אָוֹנוֹ האט פָּאָרְלִיבָּט זִיךְ גַּעֲבָוִינָן,
גַּעֲלָאָזֶת אָוֹנוֹ אַלְיוֹן אָוֹן פָּאָרְפְּלוֹיגָן, פָּאָרְפְּלוֹיגָן.
טְרוּוּיְעַרְיקָעֶר מַיְנָעֶר, שלאָף איזין.

פָּאָרְשֵׁלְ אַסְעָנָע לִיפֹּן

שדים האבן או מעתיק געפיניפט

איך בין אריין אין נארטן ווי אין א ווילדן וואלכן.

שדים האבן אומעטיך געפיניפט.

שטערנו האבן בלוטיק פלאצנדייך געריניפט.

עם זייןען פארביינגעפלוינן פיל שפאטנדיקע אויגן.

שטימען האבן גלייטשיך, שלאנגייך מיד געשטרויניפט.

א שמאל פלאמנדיך מוויל האט א—ז—וי לאנגוזם צו מיר זיך צונגעווינן.

שדים האבן אומעטיך געפיניפט.

פּוֹן מִיּוֹן פִּינְסָט עַדְנִישׁ

.1.

איך רעד שטאמלענדיך.
איין טויטל אכבר אנגנט
מייט זיד אליאון זיד ראנגלענדיך
זוד איך דאס ווארט,
וואס זאל ארויסשטראלן כאטש קרום און בלאס
מיין פרויילאכן, מיין וועלט-ארומגעמענדן האם.

די שארפע נעל פון דעם טאג האבן אפנעלאות דעם קרבן.
 איין דער פינסטערנייש, צענוייפגעדריין,
 אוון לאכערלאה, אוון קליאן,
 ליג איד אוון חער, ווי שטיל אוון ריווין,
 ווי שטיל אוון ברויט
 שטיינט אויפ איין מיר און טרערן א געוויין
 אוון שפרייט זיך ווי א ברויטער בריך צום מארגן.

.3

וואָ פּוֹן צַעֲטְרָאַטְעָנָעּ בְּלוֹטְנְדָעּ טְרוּוּבּוּ
פְּרָעָסֶט מְעַן אָוִים דֻּעַם אַיִדְעָלָן וּוּיְהָ
אָזְוֵי הָאָב אָיְדָמִין פְּרָיְדָ אַוְיסְנָעָזְוִינָן
פּוֹן פִּיְּזָן,
אוֹן מֵיט גּוֹסְמָעּ הָעַנְטָ זַי דְּעָרָהָוּבּוּ
צָוּם בְּלָעַנְדָעָנָהּ נְרוֹזִיאָמָן שִׁין
פּוֹן גָּאָטָמָס אָוִינָן.

דָּאַס אִיז דֵּי נְאַכְּט

דאָס אִיז דֵּי נְאַכְּט, דֵּעַר טְרוּוּרָה, דָּאַס נִיט וּוּרָן,
פֹּון טְרוּוּמָן דֵּעַר פָּאַרְעַת עֲרִישָׁעָר שִׁיּוֹן.
אוֹמְגָלְיוֹקְלָאַכְּבָעַ, וּוָסֶם וּוּעַט זְיוֹן?

זַיִן קָאַלְטָה, זַיִן קָלוֹג. קָעָר אָפֶן זַיִרְטָה דֵּי שְׁטָעוֹן,
פֹּון קִינְדָּעָר שְׁפִּיל מִיטָּשָׁאָטָןָם, טַיִן אָוֹן דּוֹפְטָה,
זַיִן שְׁטִילָה, זַיִן שְׁטִילָה,
אָוֹן מִיטָּנוֹ גָּאנְצָן פְּרִירְנְדִּיקָן בְּלֹטָה וּוּסְמָטוֹ דֻּרְרָהָעָרָן,
וּוֹיָם עַפְנָטָה זַיִרְטָה דֵּי עַרְדָּה
אָוֹן וּוֹיָם דֵּעַר וּוֹאָרִים רְוּפְטָה.

שְׁלָא נִקְעַ שִׁיפּוֹן

שלא נקע שיפון דריימלען אויפון געשווילז-נירינעם וואסער.
שוווארצע שאטנס שלאפּוֹן אויפון קאלטן הארייז פּוֹן וואסער.
אלע ווינטן זיינען שטייל.
במארעם רוקן זיך געשפֿענסטיק אין דער נאכט דער שטומעה.
בליעד און רואיך ווארט דוי ערדר אוייה בליעד און دونעה.
אייך וועל זיין שטייל.

שְׂמִילָעָר

דו הארטע, הארישע שטימ, ווער שטיילער.
איך שארפֿע און דורךטיקע אוניגן — אַרְוֹנְטַעַר
די טונקעלע וויעס. אונז זאלן אין רואיקן צער
די וויסע פָּאֶרְלָאנְגְּנָעֵנדָע הענט
אין שווים זיך פָּאֶרְפְּלָעַכְּטָן.

א, ליכט, זיינער ליכט, א, כישופידיק צארט
וועט דער אונט מיט לויפֿיקע, גיפטיקע פִּינְגָּע
בָּאַרְיוֹן דִּין לִיבָּ, שטאלצע פרוי
דִּין מַוְיל אָוּן דִּין בְּלִיך אָוּן די שטומישע האָה
און מאָלְן זיינְר
און פִּינְסְטַעַר אָוּן פְּלִינְק
אָרוּם דִּין אַיִינְזָאַמְקִיָּת קְרִיצָן אַ רְיִזְקָן רִינְג.

זי שטיילער אָוּן שטיילער. אָזּוּ... אָט אָזּוּ...
ס'איַן גָּאָרְנִית גָּעוּעוּן. ס'איַן אַלְץ שְׁוִין פָּאֶרְיְּבָעָר.

אפט גוי אוד ווי הונטער א שלזיער,
און עס מישט זיך מיין טראט מיט די טרייט
פון אייך, ניט געזענע נייער,
טרויעריך-שיינע, בלוט אוון צווית
פון מיין ואאנזיניקן פרילינג.

און איבער רויירושנדע נאסן
טראנג איד אין וואכן געמייט
איויערע שטימן, שמיאבלען, גריםאסן,
וואי מען טראגט אויף די ליפן א ליה,
וואי אויפן פינגער א קאסטבאָרן דיניג.

ט י י ו ו א ל י מ

זוי קייקלען זיך פארכבי
איינ גדרינעם שטראל פון דער היסטערישער לבנה
אוון טונקלען זיך,
די דינע פיסלאד אונטער זיך,
איין אלע שאטנדייק ווינקלען.

אוון זיינען גוט.
אוון זיירען לאנגען, שווארטצען, שלאנגייש-אויסגעקרימטע פינגער
טייטלען אלץ אויף דיר,
אוון ציען זיך פאמעלאך אלץ צו דיר, צו דיר,
אוון זיינען גוט.

אוון דו, מענטש, וואס ציטערסטו?
דו אינזול שלאנקער צווישן שטייגנדיקע בוואליעם,
דו שמאלער בליז, וואס לעשת זיך צווישן במארעם,
דו פון גאטס האנט געשליידערטער קינזשאל,
מייט זונשיין אナンגענסענער באקאל,
צעשמעטערט פון דער נאכט —
דו נאה,דו אריימער נאה, איין טיפער נאכט,
איין דראענדייקן שיין פון דער היסטערישער לבנה.

ט כ ס נ

איך שלאג זיך איז דער פינסטעןיש מיט שונאים,
ניט זענדייך קיין איינץיך פנים.

און יעדע נאכט א סווישטשען און א קנאָלָן
א שטאמפּן פּוֹ פֿאַרְשׂוּינְדְּרִיךְ טְרוּיט.
און איז שטיי בלוטנדיך און טויטלאָדְמֵיד
און זויל ניט, זויל ניט פֿאָלָן.
און יעדע נאכט דערנָאָך דָּאָם ברויטע שטראָמְנְדִּיךְ שְׁוּוִינְגְּן
וואֹ פּוֹ פֿילְעָ אַרגְּנָעָלָן, און אויפֿגְּעַכְּוָאַלְיָעָטְ לִיכְטָן.
און איבער מײַנְעָ אַוְינְגָּן,
שְׁמִיּוּכְלָעְנְדִּיךְ אַרְבְּעַרְגְּעַכְּוָינְגָּן,
אַ רְזִיזְקָ שָׁאַטְנְדִּיךְ גְּזֻוִיכְט.

מ י ד

איך בין היינט מיד.
פֿאָרוּוֹאַונְדָּעַט פֿוֹן דִּי שָׁאָרְפָּעַ שְׁטִימָעַן,
פֿוֹן אַיְמִיצָעַנְס צֻוּ נַוְּטָן בְּלִיכָּן.
אוֹן אַיךְ הָאָב גַּעֲהָעָרֶט אַ וּוּאָרֶט,
וּוּאָס גַּלְיָיט אֵין מִיר אוֹן גַּלְיָיט.

אָזוּן מִיד.

טוֹנְקָל שְׁפָרְיוּטָן זַיְד אֵין צִימָעָר
שַׁאֲטָנָס פֿוֹן דָּעָר נַאֲכָט
אוּוָה וּוּעַלְקָן אַוּוּנְטָרוּוּיט.
אַיךְ הָאָב הַיְינָט לְאָנָג גַּעֲרָאָכָט
פֿוֹן טְוִוִּיט.

די שְׁטִילְקִיּוֹת אֵין מַיּוֹן צִימָעָר
איַז וּוּי דָעָר אַנְדָרִיר פֿוֹן שְׁוּאָרְצָן סַאֲמָעָט.
דָעָר שִׁימָעָר אֵין דִי שְׁוּעָרָעַ וּוּאָסָעָרַן פֿוֹן שְׁפִיגָּל
איַז וּוּי שְׁוּאָרְצָעַר גַּלְאָנָעַ פֿוֹן סַאֲמָעָט.

איַז וּוּאָסָעָר, זָאָגַט מַעַן, איַז גַּאֲרַגְּרִינְג דָעָר טְוִוִּיט.

אָזוּן מִיד.

ל י ב ע מ א נ ס ט ר ע נ

ליבע מאנסטראען, האט געדולד.

ס'או ניכטערער טאג, ס'או דיא וועלט איבערטולט
מייט שיין אוון גערוייש בייז דיא וווײיטסטע זוניקע ברעהן.
איך גוי צוישן מענטשן, איך גוי איבער פרוינטלאכע ווען
דאנקבאהר, וואנדערלאך פון איך באפרײיט.

אייר זויט וווײיט,

וואי איז נאָסן דער טראָמַפּ פֿוֹ אַרְמִיעָן,
געהערט איז שטיילַן פֿאָרְחַלְמַטּן הוּוֵי
וואי איז אָפְנַעַלְיוֹנֶגֶטּ אַלְיעָן
סִילְוָעָן, גַּעֲזָעָן
דָּרוֹכָן גַּאֲלְדָעָנָם נַעֲפָל פֿוֹ לְאַמְפּוֹ בְּלָוִיָּה,
נאָר עַפְעָם אַיז וּשְׁעַסְטּ אַיז גַּאנְגּ דְּרָעְמָאָן,
אוֹ אָוְנָהִיְמָלָאָךּ זַיְנָעָן זַיְדָר בָּאַקָּאנְטּ.
ליבע מאנסטראען, האט געדולד.

וואויל נאָכְטּ קְוָמָטּ, אוֹן דָּאָס הָאָרְץ, קְרוֹאָנָקּ פֿוֹ אַז אַלְטָעָר שְׂוִילָה,
אָוְמְבָאַשְׁיצְטּ אַז אַלְיעָן הָעָרָתּ גַּעֲנָעָנָן דִּי טְרִיטּ
הָעָרָתּ אַז וּוּאָרָטּ אַז וּוּעָרָטּ זַיְדָ נִיטּ.
אוֹן אִיר זַיְטּ דָאָן אַז עַמּ צְעָרִינְטּ דָאָס צִימָעָה.
איך פֿאָרְזִינְקּ צְוִישָׁן אַיז, אַז אָוְמְגָעָנִיטָעָר שְׂוִוִּימָעָה
אוֹן וּוּרְ צְעַטְרָאָמְפָעָלָטּ אַז צְעָרִימְטּ.

אייר זויט איזו שרעקלאָד איז דאָד אומכאנשטיימט.
אייד וואקסט ווי בערג אַרום מיה ווי ריזוקע הינט,
אוּן מיט מיר צוֹזאמען וואַיַּעט אייד בְּלִינְה,
צוֹזאמען מיט מיר ברומט אייד טעמאָפ איז צעדולט
די מעשה פֿוּ אֶזְ אַלטעה, אַלטער שולֶׁד.
... עס ווַיֵּנְט דָּאַם האָרַץ, די בְּלוֹדָנוּ שאָה,
אוּן פָּאַרוּוַיְינְט זִיךְ צֻמְ קְרָאנְקָן שְׂלָאָג.

די נאכט איז אריין אין מײַן הוּוּ

די נאכט איז אריין איז מײַן הוּוּ
מײַטָּן געברום פֿוּ שטערן, זואַסערן, פְּלִינְגָּל,
מײַטָּן שײַן פֿוּ זומפָּן, שלְאַכְּבָּן, טומאָנָן.
אייד בין געלעַןָּן שטָאָר איז פִּינְסְטָעָר.
בּוֹיְמָעָר זַיְנָעָן אַרְיָין אֵין מײַן הוּוּ
גַּעֲרוֹקָט זִיד רִזְיָּק מִיט וּוֹאֶרְצָלָעָן אֵין שְׁטָאָמָעָן
אוֹן אַוְרְטוּפָּע בְּלִיכְוּ פֿוּ בְּלָעְטָעָר.
אוֹן וּוְאַלְקָנָם אַוִּיסְטָעָרְלִישְׂנָרוּים
זַיְנָעָן גַּעֲקוּמָעָן מִיט דּוֹנָעָר אֵין לְאַכְּבָּן,
וּוֹי טַוְנְקָעַלְעָע קָעָפָּע פֿוּ די גַּעְטָעָר.
אוֹן אַלְעָה האָבָּן זַיְיָ גַּעֲרָרוּת זִיד שְׁוֹעָה אוֹן וּוְילָה, אוֹן וּוְיסָט.
אוֹן אַלְעָה האָבָּן זַיְיָ גַּעֲרוֹישָׁת: "דוֹ בִּזְמָט, דוֹ בִּזְמָט, דוֹ בִּזְמָט".
אייד בין געלעַןָּן שטָאָר איז פִּינְסְטָעָר.

ה א ר ט ה א ר ע

הארט פאראכטנדייק הארי,
לאו אריין די ליכטיקע כוואלייע
פונ זונות, מוטערם אוון קינדרה
בעטלעה, קרייפס אוון טענצער
אוון אלטע לוייט פון דער שטאט,
נאך בלוייב ניט מיט זיך אוון מיט גאט.
הארט הארי,
אנטלויף צו מענשן פון גאט.

ע פ י ט א ፭

דערציזל עם אים: זי האט פאָרגעבן
זיך ניט געלענט איר טרויעריך געמייט,
אייז זיך גענאנגען דורךן לעבען
מייט זיך אַנטשׂוֹלְדִּינְדָּע טרייט.

דערציזל, או זי האט ביזן טויט
געשיצט געטריי מייט חווילע הענט
דאָס פיעער, וואָס אייז איר געווען פאָרטרווית
אוון איין אַיגענען פיעער געבעגעט.

אוון ווי איין שעה'ז פון איבערמום
האט זיך מיט גאט זיך שוווער געווערט,
וואָי טיף געונגען האט דאס בלומט,
וואָי צווערנן האבן זיך ציעשטערט.

שינגע ווערטער פון מאָרמַאָר אָוּן גָּלְד

שינגע ווערטער פון מאָרמַאָר אָוּן גָּלְד,
ニיט אִיך, נִיט אִיך האָב אִיך גַּעֲוָאָלֶט.

פָּאָרוֹוָאָר, אִיך האָב די לִידְעָר נִיט גַּעֲוָאָלֶט.

נָאָר אַנְדְּרָע — וַיְיִזְחַק אָוּן וַיְיִזְחַק
וְוַאֲסֵם צָרְיוֹן אִימְפְּעַטְיק דָּעַם דָּוְרְכּוֹכְטִיקְוּ פָּוּרָעָם.

צַו שְׁפָעַט.

אָוּן אִיך וְוַאֲלָט וְוַעֲלָן וַיְיִזְחַק אַנְדְּרָעָשׂ צַו מְעַנְטְּשָׁן.
נָאָר אִיך אִיצְט בֵּין אִיך נִיט גְּרִיאִיט
לִיב צַו הָאָבָן קִינְד אָוּן קִיְּט.

אַבְּגָעָר וְוַעֲלָן אִיך וְוַאֲלָט קַעַנְעָן פָּאָרְגָּעָבָן
מִיּוֹן פָּאָרְפִּינְיִיקְט לְעַבְּנָן
אוּן צָוְנִיְּן צַו דָּעַם אוּן צַו יְעַנְעָם,
די שְׁלַעַבְּטָע, די שְׁיַנְעָע, די פָּוּן חְלוּם גַּעֲזָוָן,
וְוַעֲלַטְפָּאָרְלִירָה, וְוַעֲלַטְזָוָאנָגָבָונְדָן,
אוּן זָגָן: «אִיך וְוַיְל זִיך אִיך גַּעֲבָן,
אִיך וְוַיְל זִיך פָּאָרְשָׁוּעָנְדָן».

וואָ הייליקע אַין לְעִנְעָנְדָן.
זָאָל מֵיָּוֹן גּוֹטְסְקִיֶּת אַוִּיפְגִּינִּין אַוְבָּעָר אַיְדָה
שִׁוְּיָוּנְדִּיךְ אָוּן רַיְיךְ...”

צָו שְׁפָעַט.

אַיְדָה חָעָר אֲפָט אָוְנָהִימְלָאָכָע טְרוּמָה.
אַיְדָה טְרָאָכָט אֲפָט וּוְעַגְן לְעַצְמָתָן exit
אוֹן אַיְדָה שְׁוּעָר
בֵּי עַלְואָה לְאַסְקָעָר שִׁילָעָר, רַיְקָעָה אוֹן בָּאַדְלָעָה,
אוֹן אַיְדָה וּוְעַל שְׁטוּמָעָן, נִיטָּהָלָגָן.
די לְעַצְמָע בָּאַלְיוֹדִינְגָּן פֿוֹן לְיִוְבָּה וּוְעַל אַיְדָה וּוּירְדִּיךְ פָּאָרְטָרָאָן.
וּוְעַל אַיְזָה יְעַנְעָה שְׁעָה’ אָפְשָׁר חְלוּמָה’, אָפְשָׁר וּוּאָקָסָה,
זָעָן וּוְעַלְתָּן זִיד דָּרְיוּעָן אַרְוֹם דִּי אָקָסָה,
אוֹן מֵיָּוֹן הַיִּים אַיְזָה מַאְגְּנָרוּתָה, אוֹן פָּעַלְדָּעָר אַיְזָה דָּרְיוּמָה,
אוֹן וּוְיָה אַיְזָה שְׁטָמָתָה, וּוָאָסָפְרָוִתָּה זִיד אוֹן בְּלִיטָה,
מֵיָּוֹן אָוּמְעַטִּיךְ קִינְדָּקָנִיטָה.
אַיְדָה וּוְעַל אַיְזָה צִיְּתוֹן מִיטָּה דִּי אַלְעָזָנָאָר שִׁוְּיָנְעָה אַקְסָלְעָן,
וּוְעַל דִּי צִיטְעָנְדָה לְיֻפָּן אָפְשָׁר נָאָר צְוּוֹנְגָּעָן.
צָו שְׁמִיכְלָעָן, אוֹן עַס וּוּעַט מִיר נְעַלְינְגָּעָן.
אוֹן שְׁמִיכְלָעָנְדִּיךְ, אוֹן אַטְעַמְלָאָזָה
קָעָנוּ דָּעָר אָוְמְגָהוּיְעָרָר אַיְזָעָרָנָר מַאְסָקָעָה פֿוֹן הַיְמָלָה
לְאוֹן דָּעָם שְׁוֹאָכָנוּ רַיְיךְ פֿוֹן לְעַצְמָתָן פָּאָפִירָאָס.

זֶה אָסְפָּלֵט וְוֹעֲגָן

ה א ר ב ס ט

אין הייסן שארפּו גלאנץ פון טיפּו ווילדן גארטן,
וואו ווערבעס הענגגען בליעד אוֹן סאסנעם וואַלְקָנְטּוֹנְקָלּ,
וואו טולפּען פֶּאָקָעָרָן ווי נאָלְדּ אוֹן ווי גָּרָפּוֹנְקָלּ,
אין זונְדְּרוֹכְּשְׁטָרָאַלְטָן, זונְדְּבָּאָרוֹיְשָׁטָן גָּרָטָן
שמודט דער היישעריך דעם הארכּסט.

אָ פֶּרְאָסְטִיקָה, האָסְטִיקָה לֵיד שְׂטִיגְנָטָ אָוִירָ פּוֹן יְוָנָגָעָ גָּרָאָזָן
אוֹן האָמְעָרָטָ אין דֵּי בְּלִיעָנְדִיקָע בְּוַיְמָרְשְׁפִּיצָן,
אוֹן פִּיגְלָ זְוִיְבָּאָזְוִיְמָטָעָ וְוִינָן זִידָ אוֹן בְּלִיצָן.
אין שְׂטִילָעָ, צִיטָעָרְדִּיקָע, בְּרָעָנְדִּיקָע גָּרָאָזָן
שרײַט דער הארכּסט.

אַיְבָעַר בְּרוֹינָעַ דַּעֲכָעַר

איבער ברוינע דעכער רוייטער שיין.
אוֹן בְּלִינְדָּע שְׁוִיכָּן וּוֹי פֿעָרָל אַין וּוַיַּן.
איבער טונקעלע גָּסָן בְּוִינְט זִיךְרָה רֵוֶן.
מיין ווַיַּטְעֵר דָּו.

איבער טונקעלע גָּסָן בְּוִינְט זִיךְרָה רֵוֶן.
ברענען ווֹי טְרָעָן דִּי פֿיְעָן מִיד.
אוֹוָף טַעַלְגַּרְאָפְּסְטְּרָוָנָעָם צְעוּזָגָט זִיךְרָה לְיָד:
דוֹן דָּו...

ט ב כ ב נ ר א פ

אָ, פֶּלְאַמְעַנְדִּיקָע גַּעֲרַתְנָעֶר בֵּי דָעַם רַאֲנָד פָּוּן הַימָּל,
צַעֲפָאַטְעַלְטָע אַירְוִסָּה, יַוְנְגָעֶר בָּעוֹ אָנוֹ מָאוֹ,
אָנוֹ שְׁוּעָרָע טַוְנְקָלְגַּנְאַלְדָּעָנָע אָנוֹ טְרוּיְעַרְיוֹקָע רְוִוָּזָן,
אָנוֹ דֵי בְּלוּעַ בְּלוּם.

אָנוֹ גַּאֲסָן גְּרוּיְלָא וּוְ פֶּלְיָינָל פָּוּן טְוִיכָּן.
דֵי טִיפָּע אָוִינָן פָּוּן זָאָכָן שְׁלִימָט חָלָם אָנוֹ דְּרִימָל,
אָנוֹ מְעַנְשָׂן זְוֻחָן טַוְנְקָעָלָע אָנוֹ טְרוּיְעַרְיוֹקָע רְזָוָן,
אָנוֹ דֵי עָרְד וּוּעָרְט אַשָּׁאָטָן פָּוּן הַימָּל.

איך וויאם, איז די זון איז נאט'ס גאלדענע מאסקע.
 אפט ווער איך רואיך איז גוט,
 ווען שנען איז עקל יאנט דורך מײַן בלוט —
 נאט שמייכלט צו מיר פון הינטער זיין מאסקע.

עם טראפעט, איז אין שוערין גריין-גאלדענע נארטן
 הענט דיז זון, ווי א פרוכט אויפּן בוים.
 דערפֿילט האב איך דארטן
 איינמאָל אין א ליבטיקער שעה
 איך ואפט אין מײַן מועל.

איז אמאָל פֿאַרגאַכט אויפּן ים
 איז זי א פֿיעַרדיקער שועאן.
 א וויסע איז א גלייכע
 מיט א זילבערנעם האָרֶן צוישן די ליפּן
 בִּין איך אויףּ איך רוקן איינמאָל געריטן.

ה א ר ב ס ט

דער צער פון פארגניאן,
מיין ליבער...

ווען מיר גיעען
איבער די לאנגע און לערע אלוייען,
און דיין האנט, ברוין אונ הארבסטיך,
הארבסטיך און מיר,
רוֹט אַוִוָּךְ מֵיָּן האנט,
און מיין בלוט בליט ניט,
אונ מיין בלוט געדענקט דיך ניט...

מיין ליבער,
דער סוד פון פארגניאן...

איך מיין,
או די ערְד
אין אויר לוסט צום פארגניאן
האט אונז פארוואנדלט אין שטיוין.
צוווי גרויסע פינסטערע סטאטווען
וואנדלען לאנגזאם מיט שטיינערנע טרייט
איבער טויטע אלוייען.

לעגנ

1

איין זילבערנעם רענו האבן זיך בלומען געוויגט,
מייט איזינגענעם דופט זיך באָרוישט אוון פֿאַרווינט,
זיך לאָנגזאָם געבעוינן
אונטער לאָנגגע און לאָשצענרט פֿינגער פֿוּן רען.
נראֹן האבן צו דער ערְד זיך געבעוקט.

איין זילבערנעם רענו האבן זיך בוימער צעלבייט
מייט בלוייכע אַפָּאַלְוִו אַוְיף יעדטוידער בליט,
מייט לוּפְטִיקָע קְרוּינָע אַוְן לוּפְטִיקָע שְׁטָאמָעָן,
וּוְיַפְּאַר'כִּישֶׁפְ'טָע, זילבערגע, שלאנקע פֿאנַטָּאַגָּעָן,
וּוְיַאֲהֵיךְ גַּעֲשָׂוֹאָונָגָעָן אַוְן דּוֹדְךָ טְרָעָן גַּעֲוָנָגָעָן לִיךְ.

דער טאגן אויז וויאָלעט.
 וויו וואַלְקֶנָס כוֹאַלִיעָן זיך גָּאַסָן,
 אוון קוֹפָעָר אוון בְּלוֹט פְּלִיסְט אֵין שְׁלָאַגְּנִישָׁע פָּאַסָן.
 דער נְאַלְדָּעָנָעָר לְאַק פָּוּן אַ מִידָּל
 צְעוּוִינָט זיך ווי זוֹנְשִׁין אֵין נָעָפָל,
 אוון עַם שְׂוּוִימָעָן נְעֻזְבָּטָעָר אַנְטְּקִיָּין
 ווַיַּמַּת אֵין אַוִּיסְטָעָרְלִישָׁ אַיְדָל,
 אֵין זיך פָּאַרְרוֹקָט.
 ס' אֵין אַרְאָפָ אָוִיָּף דָּעָר עֲרָד הַיִּנְטָדָר הַיְמָל,
 עַם גְּיוּעָן מְעַנְשָׁן זיך רְאוֵיך אֵין הַיְמָל,
 רְאוֵיך, פָּוּן צָעָר דְּרוֹכְנָעָזָוקָט.

ה א ר ב מ ט

ס'פאלט דער הארבסט אויף דער שטאט און אויף מיר.
פינסטער הארי, שוויג און באוואונדרע:
זע, א נאקעטער צווייג מיט א בלעט
בלויט אין אספאלט צארט ווי א ליליע.

שוווערער הארבסט. שווועריע טרייט. איך בין אלט.
פינסטער הארי מיינם, ניט שעטלט, גלויב אין וואונדרע:
ערנגיידוואו אין א שטאדט, אין א וועלט
בלוי איך איצט ווי א ליליע.

ש נ י י

דער שניי בליט היינט אויף אלע בוימער.
וואס-זשע ביוטו אומעטיך, מיין שנייאיכע,
מיין דערוויטערטעה, נישטידאיך?
די שמאָלע הענט אַראָפֿגעלאָז
און צונעמאָכט די אוינן, די מיאָזן,
זיך אַיְוֹנְגּוֹוֹנְט, זיך אַפֿגעַלְאַסְזּ
צווישן שאָטַנְסּ שאָרכְנְדִּיקְעַ
אַ לְּיִכְתּוּ אָזְנְ אַהֲרְכְּנְדִּיקְעַ
וואָ אַ קְלִיְוָנְדּ וְוַיְסָעָרּ פּוֹיגְגּ.

וואָ דערשאָסְעַנְעַ שְׁנִיְּפִוְגְּ
פָּאַלְטּ הַיְּנַטּ דָּעַרּ שְׁנִיּ פּוֹןּ אלע בוימער.

בְּרִיסָק

1

די אלטע שטאט, א שטאט אי קליען אי גרווי,
אייז טויט אצינד ווי אטעהן און ווי טראוי.
נאר ליבנדיק, פאַרצערט, מיט זוויכן אטעם
כישוף איך פון זיך אָרוּים אַמָּאל אַיר שאָטן:
די נאָסן איין פָּאמָּעלָאַכְּרִיךְן נָאנְג אָו ווילָן.
די שרעפֿיקע אָזֶן אַיְבִּיךְ פְּלֹצְלִינְגָּע אָפְּרִילָן,
די רענְנֵס פּוֹל מִיט זָוָן, די פָּעַסְטוֹנָג דְּרָאַעֲנְדִּישָׁטוֹם,
די מִידָּע פְּלִינְגָּל פּוֹן צְוּוִי אַלְטָע מִילָּן.
די דֻּעְמְבָּעָס וּאַנְדָּרָן אָרוּים פּוֹן קִיסְּרִיסָּאָה,
דער רודער צוקט אַיְבָּרוֹן טִיךְ, דער רודער שאָרכְט: «אַ שָּׁאָר, אַ שָּׁאָר,
אוֹן סְגַעְנִיצָן די לִיּוֹרְקָע בּוֹלוּוֹאָרָן,
מעכְּטִיךְ שְׁטָרָאָמֶט דַּעַר טַיְיָ פּוֹן בְּלִישְׁטָשְׁעַנְדִּיקָע סָאָמָּאוֹאָרָן,
אַיְבָּעָר בְּעַנְטְּשִׁילְיָכְט, תְּחִנּוֹת, אַיְנוֹקְלָאָד —
איַן אָוֹ אַרְנִיעָדְלִיכָּר פּוֹן די באָבעָם,
אוֹן דִּינָּע לִיְפָן שְׁעַפְּטָשָׁען אַלְץ די נְעַמְּן פּוֹן די אַכְּוֹת.
אוֹיפְּ טִישָׂן פִּינְגָּר אוֹן די בעַרד אוֹן אַוְיפְּגָּעָמִישָׁטָעָר שָׁסָּס
אוֹן סְפַּלְעָכָט דַּעַר נִינְזָוָן זִיךְ מִיט אַסְטוּדָעָנטָס אַ באָם.
איַן גַּעַרְטָלָאָד — זָוְנְבָּלוּמָעָן, רַעֲזָעָדָע, מאָן,
בּוֹאַנְדָּע צָעָפְּ, קָאַקָּאַרְדָּעָם, פּוֹשָׁפּוֹן אוֹן נַאֲדָסָאָן.
אוֹן איַן רַוְּטָעָר דַּעַמְּרוֹנָג, מִיט רַיְיד אַלְץ נַעֲפָלְדִּישָׁעָה, שְׁטִילָעָה,
וּוֹי נַאֲד אָוֹ אַוְמוֹיכְטָבָאָרָן פִּידְלִי-שְׁפִּילָעָר

ציען פאָרְלַאָךְ זיך איז פעלד.
אוֹן אִיבְּעָר אַלְץ אֶזְוֵי פֵּילְפְּרִילְינְגְּדוּקָעָר טְרוּוּעָה, שְׂוּמָעָה,
דָּעָר רִיחַ פּוֹן בָּעָן.

2

יוֹנָגָעַ פְּרוּיָעַן בִּיְנָאָכְטַּ אַוְיףַּ דִּ שְׁוּעָלַן
רְעָדָן פָּאָרְטִּיפְּטַּ אָוֹן סְמָטָּאָטְשָׁנָעַ
וּוָעָנָן דִּי מְעָנָעָר אִיז דִּיְוִתְשָׁלָאָנָה,
וּוָעָנָן נִיטְגּוּטָעַ,
וּוָעָנָן צִינְיָינָעַר.

לְאָנָגַג שְׁטִיעָיוַן קִינְדָּעָר אִיז שָׁאָטוֹן,
פְּלָאָטָעָן, הָאָפָּן,
אוֹ בָּאָלָד בָּאָפְטַּ זַיְ אַ צִינְיָינָעַר.

לְוּוּטָעַר קְלִיְינָעַ קְלָעָאָפְּאָטְרָעַם,
פּוֹפְּצָנִיְעָרִיקָעַ פְּרִילְינָסַ.
מִיטַּה העֲנַטְשָׁקָעַס אָוֹן פָּאָרָאָסָאָלַן
שְׁוּוּיכְמַעַן צִירְלַאָךְ אִיבְּעָר אַלְיוּוּן,
צִיעָן אַרְוִיָּף אָוֹן אַרְאָפַט דָּעַם וּוּאָגַל
הָעָרָן שְׁטִירְעָנָג וּוּעְרָטָעָה וּוּאָסַ קִישָּׁן,
אוֹן “אָוְנוֹאָסִי מָאִיז דָוָשׁוֹ
וּ מָוֹ טְשָׂוְדָנוֹיו דָאָל...”

בלענדערנדייע בײַטאגן.
אלע קראמעער דראעלען.
אלע גיוער דראעלען.

אָמָּל ווֹ אַ שְׁטוּרָעָם
טְּרוֹאָגָּט זִיר אַ צְדִיק
מֵיט שְׁטְּרָאָפְּנָדָע בְּרָעָמָעָן.
די נָאָסָן נִינְגָן זִיר.
די בְּחוּרִים
הָאָלָטָן דָּעַם אֲטָעַם אַיְזָן.

איַן הַיְנָטוּרְגָּנוֹנְט סָאָלְדָאָטָן, אָפִיצָעָרָן
מָאָכָן קָאָלְיָע
די אִידְיוּשָׁע לְאַנְדְּשָׁאָפָט.

אוֹיפָן הַאָרְבָּאָטָן שָׁאָסִי
וּוֹ אַ סָּאָבָּוֹיִי דּוֹנָעָרָט
אָן אַיְינְזָאָמָעָר אַיְזָוֹוֹאַשְׁטָשִׁיךְ.

אַ, וּוַיְכֻעַּ זָאָמָן פָּוּן מִין שְׁטָאָט.
דּוּמְבָעָס אוֹן טִיְּדוֹיָן.
וּוֹ דָעַר רִיחָ פָּוּן פְּרִישָׁ בְּרוּיט
איַז יַעַדְן פְּרִימָאָרָגָן
איַן אלע נָאָסָן
אוֹן שְׁטִיבָעָר
דיַן “נוֹטָ מָאָרָגָן”

א ד ע ס

גערדיינקט איר, שיינער ריטער,
דעט פריילאָכָן פַּלְאַטְעַרְפַּלְאַטְעַר
פָּוּ שְׁלִיעָרָן, אוֹיֶן אוֹזְעָפְּ?

פַּלְעָגֵט אַיְר דָּעַם הוֹיָף נָאָר פָּאַרְבִּיְינִין
אוֹמְבָּאַקָּאנְט, שְׁלָאָנָּק אָוּן פָּאַלְקָאַמְּעָן,
אַיְבָּעָרוּ רָאָנָּד פָּוּ בָּאַלְקָאַנְעָן
פַּלְעָגָן מִיְּדָלָאָר זִיד צִיטָעָדִיק נִיגָּן.

אָ, טְרוֹיוּעָרִיךְעָרָ רִיטָּעָר, גַּעֲדִיְינְקָט אַיְר
אָ לִיכְטִיקָּן שְׁמָאָלָן אָוּאָל
אַיְזָן גַּאֲלָדָעָנָם, בְּלָעָנְדָעָנָדוּ זָאָל?
אוֹן אָ לְאַשְׁצָעָנָדוּ אָוּן אָ פָּאַרְבִּיְינְקָטָן
הַאֲלָכְ-פָּאַרְגָּעָסָעָנָם וּוְאָלָם
אוֹיפָּזְן הַאֲלָכְ-קִינְדִּישָׁן בָּאָל?

אוֹן אַוִּיפְּ בּוֹלְוָאָרָן, פָּאַרְשָׁפָונָעָן
אַיְזָן שִׁיְזָן פָּוּ עַלְקָטְרִישָׁע וּנוֹנָעָן
הַאֲלָכְ גַּעַשְׂוָעָבָט אָוּן הַאֲלָכְ גַּעַשְׂוָאַמְּעָן
הַאֲבָנוֹ מִיר, גַּאנְצָן אַיְזָן זִיד פָּאַרְשָׁלָאָסָן.
אוֹן פָּוּ אַרְקָעָסְטָעָר אַיְזָן גַּעַפְּלָאָסָן

די פאר'הלו מיטע פאָפּוֹרִי

אוֹן נַעֲבָטָן : "בְּלִי!"

אוֹן קַעַנְתָּ אֵיר זַיְדָּ דָּרְמָאָנָּנוּ
אֶלְץָ דָּאָם, וּוְאָסָּה הַאָטָּה נִיטָּקִיּוּן נַעֲמָעָן
אוֹן אִיז בְּלִיּוֹן אַ דּוֹפְּטָ אַזְּנָן אַ סָּדָן?
אוֹן דָּעַם אַטְעָם פָּוּן סְטָעָפּ,
אוֹן פָּוּן זָוּן, אוֹן פָּוּן סְמָאָלָעָן?
אוֹן צָוָם זִינְגָּעָן דָּוּן יִם הַאָטָה דִּי שְׁטָאָטָן,
וּוְיִמְתָּא זִיְדָעָנָעָם שְׁלָעָפּ,
נַעֲנִידָעָרָט פָּוּן טְוִיזָנָט מִירְמָעָלָנָעָ טְוִיעָפּ.

נִיט צוֹפְרִידָן

... און די מענשן קוקו אויפֿ מיר קרום,
אווי איז באטש נעם און צעווין זיך...
איך בין ניט צופרידן מיט מיין "פּוַרְנוֵישֶׁד רָום",
איך בין ניט צופרידן מיט קיין זאך.

געוינט זיך היינט אויפֿן "סְטְרָאָפּ" איזן "על"
זו טאקט מיט פּאָרְשָׁוּאָרְצָטָע אידן.
ס'אייז די נאכט געוען שוואָרִיעַ, ווי דאס נעמיט פּוֹן אַ קְנָעַכְתָּן.
איך בין מיט די נעכט ניט צופרידן.

און די טאג זיינען הייליך און געל,
וואַי פּוֹסְקִים אַיְזָן אַלְטָן סִידּוֹר,
אָפּשָׁר ווֹאַלְטָן מִיר ניט געוען אווי שלעכטן,
ווען איך טרוּים ניט קיין לְידָעָה.

אַיִן קָאָפָע

.1.

אייצט אליאין אין קאפאע,
ווען עם ליעשן זיך שטימען אוון ווייאנען,
ווען פערלדייך צינדן זיך לאמאפֿע
אוון שוויימן אָרוּוּס פֿוֹן קאפאע
ווי לוייכטנְדָע שׂוֹאָגָנָען
אייבער דער גָּסָם —

— קעלנער, שׂוֹאָרְצָע קָאָוּע — דעmittאָס.

אייצט אליאין אין קאפאע,
ווען עם שארכן די רגען ווי זיך,
הויב איך אויף צו דער גָּסָם, צו דער ווייט
מיין שׂוֹאָרְצָע אָנוֹ דופטִיקָן וויין.
אוון ווי אַ גָּזְעָנָג אַיז דער גָּדָאנָק,
או ס'פָּאלְטָ פֿוֹן מִיר אַין טָונְקָלְקִיט
אַ ווייסֶעֶר שְׁיוֹן.

.2

אוֹן אֶלָע פְּנִימֵעַ אֵין דְוִיד וּמַסְקָן.
אַ וּזִין, אָנוֹ אֲקָמָל-צָוק, אַ בְּלִיק אַ טְרִיבָעַ,
אוֹן פָּאַלְשָׁע וּוּעֲרַטָּע צִינְדוֹן זַיְד, פָּאַרְבְּלָאָסָן.
הָאָב אִיךְ דֵיר וּוּי גַעֲטָאָן, מַיְוִין לְיַבְעַר?

מִיר טְרָאָנָן אֶלָע דָא פָּאַרְאַכְטָלָאָד-קָאַלְטָע מַאֲסָקָן.
מִיט קְלוֹגָעָר אִירָאָנִיעַ פָּאַרְשָׁתְמָעָלָן מִיר דָעַם פְּיַבָּעַ
אוֹן טְוִיּוֹנָט שְׁמִיכְלָעָן, אוֹן גַעֲשְׁרִיּוֹעַ, אוֹן נְרוּמָאָסָן.
הָאָב אִיךְ דֵיר וּוּי גַעֲטָאָן מַיְוִין לְיַבְעַר?

.3

מיטן פראסטיקן שיין פון די לאַםפֿן
אוֹן בְּלִיכָּן, אוֹן שטימעַן
שווימט דיר אַקעַן מײַן שווינַן —
אַ געהוּמָר אוֹן לִיבְטִיכָּר סִימָן.
קריוֹזֶט וויַ אַ זומָעַרוֹוַונַט אַרְום דִּיר.
רעטַ צִיטָעַרְדִּיךְ צַוְּ דִּיר
וועַגַּן דִּיר אוֹן מִיר.
אַ, שְׂטִילָעַ, שְׂטִילָעַ וּוּרְטָעַר
וועַגַּן דִּיר אוֹן מִיר.
אוֹן שווינַן.
אוֹן ווִינַט דִּיר מִיט בְּעַנְקָעַנְדָּעַ העַנְטַ.
אוֹן גַּעַמְטַ דִּיר מִיט וּוּיְסַעַּ אַוְן צַוקָּעַנְדָּעַ העַנְטַ.

מִינְדָּלָךְ אֵין קַרְאָת אֶנְגָּג פָּרָךְ

אין הארכטיטו פארנאכט
האבן מידלאך זיך פארוועבט
וואי אינו א וועלכו בילד.

זויערע אוינגן זייןגען קיל, דער שמייכל ווילד און דיין.
זויערע קליפורר זייןגען לאוונדרה, אלטראיזו און עפֿלְגְּרִין.
אין זויערע אַדְעָן פְּלִיסְטָן.
זוי האבן ווערטער העלע און ערעד.
זוי האט און טרייט געליבט באטיטשען.

פִּינְפָּטָע עַוּעוּנִיּוֹ, פָּאָרְגָּאכְט

,1

עם איז אפרעל
אוֹן דער רײַנֶּעֶר روֹף פֿוֹן אַ גַּלְאָקָּה.
אוֹיף פִּיעַרְדִּיקָּעָה הענט
הוֹבֵט דֵּי נָסָם אוֹיף
דָּעַם שְׂטָאָרְבָּנְדָּן טָאנָן.

וואַיְיָ��, וְוִי טְרוֹיְיָעֵרְקָה זְיוֹנָעָן אַלְעָן גַּזְוִיכְטָעָר.

עם איז דער טְרוֹיְיָעֵר פֿוֹן אַפְּרָעֵל,
אוֹן שְׁוֹוָאָרְצָעָה פְּרָאָצָעָסִים פֿוֹן אַמְּטָאָם,
פָּאָרְבְּלִיּוֹכְטָעָה דִּיְזְרוֹיְשָׁנְדָעָה קְלִיּוֹדָעָה,
אוֹן אוֹיף מָאָרְמָאָרָנָעָה טְרָעָפָה פֿוֹן הַאֲטָעָל —
מְעַנְשָׁן אַיְוֹנְגָעְפָּאָסָט אַיְזָה אַיְדְּלְשְׁטִינָעָר
פֿוֹן אַיְדְּלָ-רוֹאִיקְ-לוֹיכְטְּנְדִּיקָה לִיכְטָעָר.

.2

איבער דער אוונטיקער עווענוי,
אין לילענען נעל פון דער עווענוי
האָבן פִּיעַרְדִּיקָע שְׁמַעְתְּעַרְלִינְגָּן
אויפֿנְעַפְּלָאַטְעָרָט.

איבער דער עווענוי
שווימעג
וואַי פָּאָרְסָודְטָע שִׁיפָּן,
לִמוּוֹנָעָן,
און עס הענט דער פָּאָרְצָוּוֹפְּלָטָעָר רְוִיָּעָר גַּשְׁרוּיָּה פָּוּ סִירָעָן
דרָאָעָנְדִּיך.

טרָאָנְגְּנְדִּיך נָאָכְטָ אֵין זַיְעָרָע אָוִינָן,
נָאָכְטָ אָוּן צַעַשְׁטָעָרָוָנָג אָוּן נָאָלֶד אֵין דֵי אָוִינָן,
וואַי לִידָעָר זִיד וּוּנְגְּנְדִּיך, נִיוּעָן יְוָנְגָעָ פְּרוּעָן,
און שְׁפָרְיוּטָן אָוִים נָעָרָוָעָז אַיְבָּעָר דָּעָר עַוְוָנָי
פָּוּ זַוְּאָנוּיְנִיקָּע שְׁמַעְתְּעַרְלִינְגָּן.

בַּרְאָדוֹוִיִּי, אָנוֹנְט

דער אונט בליט. די גאנס רוישט העל ווי טויזנט קוואלן.
עם שוימען פיערן ארויף פון זונשטייב און קאראלן.
ויטרינעם — פלאמנדייק החילן. וואסערפאלן
פון טיפן סאמעט. זידענס שועער און קיל.
אוון מענשן אין אומענדלאבן קאדריל
באגעגענען זיך און ווען וואו פארפאלאן.
אוון ס'זוכן אויגן, אוינן זינגען, לאכן,
אבער מיר דאכט, עס קניין אלע זאכן.

בלוי בליט דער ווינט. בלוי שעאטנס פאלן.
עם פלייט א קאָר פֿאָרְבִּי אָוֵיפֿ לְאַנְגָּע שׂוֹאָרְצָע שְׁטְרָאָלָן.
אָ רַעְקָלָאָמָע שְׁנִיְדֶּת זִיך אַיְיָ אַיְמָל וְיָ אָ שׂוּוּרָט.
אוון שְׁטוּמָען שְׁאָרְכָן, קְוָשָׁן זִיך, אַי אַי נִיט דֻּרְהָעָרט.
אוון ווַיְקָלָעַן זִיך אָרוֹיף וְיָ לִיכְטִיקָע סְפִּירָאָלָן.
אוון אויגן זוכן, אוינן זינגען, לאכן.
אָבער מיר דאכט, עס אַיְזָאָטְרָוָן, עס אַיְזָאָטְרָוָן
די לעצטעה שעה פון גְּזַעֲנָגָן מִיט דָּעַרְעָד.

ט ו י ע ר נ

איך גייד דורך טויזנט הוירט-געועעלכטע טויערן,
וואס הילכון אפ מיט פיעערלאלכער בראנן.
די זונ שפרײַט זוד ווי פון אָרנְגָּל א געזאגָּג
דורך די צעפֿראָלטָע גִּיעַנְדִּיקָע טויערן
מייט זויעֶר טִיכְּ-גִּעְכְּרִיצְּטָעָר עַפְּאַפְּעָעָע
פֿוֹן לְבָע אָוּן פָּאַרְצְּזָוִיְּפָלְוָנָג אָוּן דָּעוּאָלָט
אוּן צְּלִיז, וואס אֵיז נוֹט גַּעֲשָׁעָן,
אוּן האָב פָּלְאַמְנְדִּיק גַּעֲוָאָלָט.
אוּן עַטְלָאָכָע לְאָנָג דָּוְכְּגָעָלְעַבְטָע שָׁהָז אַין די נִישָׁן —
סְטָאַטְוָעָן נָאַקְעָטָע, אוּן אַיְבָּיך יָוָג אָוּן שְׁלָאָנָק.
אָ, נוֹט, סְיָאָז גוֹט דָּעָר וּוֹעָג צָו שְׁרָעָק אָוּן אַוְנְטָעָרָגָּג
דורך זוֹן-פָּאַרְשָׁטָרָאַמְטָע, זִינְגַּנְדִּיקָע טויערן.

דורך בונטש שויבן

דורך בונטש הויכע שמאלע שויבן
דערשויומט צו מיר דאס גרויע לUBEן.

אייז יעדער מענטש א שלאנקער פיעעה,
א וואלכון, א טורעם, א חלום א נײער.

גייט יעדער אויף גאלדענע, פורפורנע וועגן
גרוייס און שווינגריך דעם טויט אנטטעלען.

און די גאנצע ערדר אייז א פארגויענדע זוּ,
א ריזיקע, פלאמייקע, שטארבנדע בלום,

וואס שיקט איר צאנקענדו רענכניגן
צו מיר דורך די הויכע בונטש שויבן.

ד א ס ש ט א ל צ ע ל י ד

אויף גאלדענע שטולן
איין הויבע פאללאצן
ויצן די קענינגינס פון לאבען.
זוייערע אויגן זוינגען הארטע בריליאנטן.
זוייערע לייפן זוינגען רײיפע גראנאטן.
און מיט וויסמע איזידעלע הענט
טיילן זוי צווישן מענער
בעכערס מיט ניפט און בעכערס מיט גלייק.

אויפן פינפטן שטאָק
אויף א צובראָכענען שטול
זיך איך, די קענינגין פון ווארט.
און מיט וויסמע איזידעלע פינגער
שאָפ אַיד אַ רָאַסְעַ פון מענער,
פון פֿרוּעַן אָוֹן פֿאָרְטְּרָאָכְטָעַ קוּנְדָּעָה,
און טייל צווישן זוי
בעכערס מיט ניפט און בעכערס מיט גלייק.

דער מאס קאראָד איז אוים

אוּר אַיד האָב אֵין ווֹאַלְקֶנֶס גַּעֲזָעָן טִיטָּאָנָעָן.
עלַפּוֹן האָבוֹן גַּעֲלָאַנְרוֹשָׁעַט אַיבָּעָן אַסְפָּאַלְטַט.
שְׁטוּרָן האָבוֹן גַּעֲלָיוֹת אַוִּיף שְׁטָאַלְעָנָעַ שְׁטָאַמָּעַ
אוֹן הוֹיְךְ האָט גַּעֲלָאַטְעָרֶט דָּעַר אַלְטַט
פּוֹן דָּעַם טְוַנְקָעָלָן קוֹסְטַט.
די נַאֲכָטַט, אַ יְוָנְגָעָר נַעֲגָעָר מִיט אַ דָּרוֹזָן,
הָאָט לְאַכְנָדִיק גַּעֲנִיָּגָט זִיר אַיבָּעָר מִיר.

אַיד בֵּין אַיְצָט אַלְטַט —
דָּעַר מַאֲסָקָאַרָּאָד אֵין אוֹים.

אוֹן אַיד לִיג בֵּי דַי ווֹאַרְצָלָעָן פּוֹן זָאָכָן.
שְׁוֹועָר יְאָנָט זְוִיָּעָר פּוֹלָס דָוָרָד מִיּוֹן שְׁטוֹיְנָעָנְדִיק הָאָרָז.
עַם אֵין אַ יְעָרָן, אַ וּוֹאָסָטָן, אַ טּוֹמְלָדִיךְ ווֹאָבָן,
אַ פִּיּוֹנְלָאָד קְלָעָטָעָרָן צָום לְיֻכָּט דָוָרָד שְׁטָיוֹן אֵוֹן אָרָז.
די עָרָד קְרִיּוֹזָט פִּיּוֹעָרָלָאָד מִיט אַלְעָאָרָע טּוֹיטָע,
מִיט קְרָאָנָקָע טְרוֹיְמָעָנוֹיְקָע שְׁטָעָט,
מִיט בָּאָרָג אֵוֹן ווֹאָלָד אֵוֹן בְּלִיּוֹיכָן
שִׁימְעָרָנְדִיקָן גַּאֲרָטָל פּוֹן ווֹאָסָעָרָן.
אוֹן אַיבָּעָר אַיר די פִּיּוֹעָרְדִּיקָע אַוְמַבָּאָקָאנָטָע צְיוּיכָנָס

פּוֹ שְׁטוּרָה, זָוֶנְפּֿאַרְגָּאַנְגָּעָן, מַאֲרְגָּנְרוּיָהּ.
געַשְׂטַאַלְטָהּ אָז שְׁפִּירִיטָן זֵיד דַּי נַעֲכָת אָז וַיַּנְעַן אָז פַּאֲרְגְּלִיכָּן.
די שְׁרַעַךְ פּוֹ טְוִיטָ שְׁרִיּוּטָ פּוֹ אַלְעָ טִיפָּן,
אוֹן מַילְךָ לַיְוָגָט זֵיד אַיְבָּעָר וַיְיִדְרֹא אַמְּגָלָד פּוֹ לַיְדָעָה, הַעַלְעָ מַיְפָּן.
אוֹן אַלְעָ לַעֲבָנָס זַיְנָעָן רַיְדָ אַיְן טְרוּיָעָר אָז זַיְנָעָן עַנְלָאָה,
אוֹן גְּרוּם אַיְזָאָלְץ אָז אַוְמְפַאַרְשְׁטָעַנְדְּלָאָךְ.

ר א ו ב נ ל ו ד ו ו י ג

א שועערער טאג צוויישן קברים.
דער הוועל איז בלוייען, דער הוועל איז גורי.
אייך וועל ניינ איז נאש און אפשר טראפען
לודוויגן מיט זיין שיינער פרוי.
ער וועט טראאנז דעם מאנטל איבערן ארעם,
מיר וועלז ניינ צוישן לידער, ווי צוישן טאפאלאן
און ער וועט פרעגן לאשצענדייך, איינפאנד איזו:
„אייז ואסזושע מאכט איר, מארגאלאן?“

מיט רײַד פֿאָרְנָאָכְטִיקָע שטילע
דעַרְמַאָנָעָן מֵיר אַיִּם,
מיט רײַד ווי א טרעה ווי א תפילה,
וואָי דער אַנְדִּיר פֿוֹן לַיְבָע פֿינְגָּע
און דִּנְגָּע,
פֿאָרְנָאָכְטִיקָע, שטילע...

ער איז געווען לירישער צוינינער, א מענש פֿוֹן דֶּרֶומָן,
שטוּרָעָמְדִיךְ, שטָאַלְץ אָוּן רִיטְעָלְאָדְגָּות.
ער פֿלְעָנָט טְרָאָנָז דֻּעָם מַאֲנָטָל אַיְבָּרָן אַרְעָם,
מיט ברוּטָע דְּאָנְדוֹן דֻּעָם הָוָט.

מיר פלען גיין צוישן לידער, ווי צוישן טאפאלאן . . .

און זיין קוֹל, האסטיק און ברוּיט,
האט געמיישט אומגענט ווי איז א טיגל
רויטע ערָה, ואַלְקָנָם, פֿאָרְלָאַשְׁעָנָעּ פֿרִיהָ
די מיסיפֿי, און שבטים, און טאָלָן.
ער איז ניט געווען קיָן ציטעדיקע פֿליָם,
ניט קיָן מלָאָד מיט אַיְדָעָלָעּ פֿלִינְגָל,
ניט קיָן אַיְינָעָרָפּוֹן די אַבְּלַיאַקְוָרטָעּ סִימְבָּאָלָן.

ער איז געווען אַמענטש אַפְשָׁוטָה, היָם און באַטְרִיבָטָן,
און אַזָּאָהָבָן מיר אַים גַּעֲלִיבָטָן.

און געדענסען וועלֵן מיר די שׂוֹאַרְצָהוַיְתִּיקָעּ שלענעה,
די באַרגְּנִיכָעּ לְיָפָן פּוֹן נְעָנָה
דייזיַּי מעקלעלָאן, די אַומְפְּרָכְטָבָרָעּ מְוֻטָּהָר,
אָפְשָׁר דָּאָס אַלְאָגָג, אָפְשָׁר נִיט מְעָרָה
וּוַיְלָלְדוֹוִיגָג, דָעָר צָוִינְגָמִידָעָר,
איָז שְׁעָנָר גַּעֲוָעָן פָּאָר זִינָעָן לִידָעָר.

מיר וועלֵן גײַן צוישן לִידָעָר, ווי צוישן טאָפְאָלָן.
ער ווּעַט פְּרָעָנָן לְאַשְׁצָעָנְדִּיק, אַיְינְפָאָד אַזְוִי:
“איָז וּאַסְיְזָעָשׂ מְאַבְּטָמָאָר מְאַרְגָּאָלָן?”

טוייט-מיד פון דער לאסט פון א חלום

“וועטלט” שרייבן מיר איין זאמד
אוון “גנט”.
אוון טוייט-מיד פון דער לאסט פון א חלום,
אוון א ביסל מיט שפאמט
קריזן מיר טיר איין איין זאמד:
“אייבייקיט”.
אוון עס גויט שווער אוון בלינד אונזער האנט,
וויי דורך א שטורהם.
עפעם ווועט מוזן, מוזן בליבן אויף דער ערדי:
א גלאנץ פון קיינעם נויט געוזן,
א ווארט פון קיינעם נויט געהרט.

בלוייז איזין ליד

איך האב בלוייז איזין ליד —
פין יאוש און שטאלץ.
עם טונקעלט און גלייט
איין בראנן און שטאלץ.

א רווייר אקארד.
פייל שוויינגן, פייל שאטן.
איך פורעם דאס ווארט
מייט מיין לעצטן אטעם.

מייט זכרונות שעוער,
ווײידער און ווײידער
גײַ איך ווי א שוערט
דוּךְ די לִידָעָר.

צו פראנץ ווערטפעל

אווי איז עם שטענדייך געווען:
בין געווואקסן צוויישן זילן פון לידער.
גרוייסער ברודער, עם איז ניט קיין גלייך, ניין.
מיינע פליינל האבן צו הויך מיר דערהובן
איבער מענשן, איבערן לאבען.
איין לערען רויים בין איך א טרויעריךע סטאטוע,
א זינגענדיקער שטיין.
וואו פון א פינדאלבן שטערן
שווימען שטימען, געלעכטער, געוווין.
נאט, איך בין צופיל אליאן.

מִיר ווועלן בויען א וואנט^{*}

מיר ווועלן בויען א וואנט,
או דאס טרומײַטן
וועגן די נײַע צייטן,
או דער געפֿילדער
וועגן דער ברויסשטעט דער ווילדרער,
אוֹן די געשרויָען
וועגן מישיכ'ישׁע וויעַען
אויפּן בראָכְטוֹל פּוֹן פֿאָרְלָאָרָעָנָע ווּלְטָן
אוֹן דערנְגְּלוֹיכְן
וְאֵל צוֹ אָנוֹן דָּא נִיט דָּרְגְּרוֹיכְן.

שְׁמִיכְלָעָנְדִּיק בּוּיָעָן א ווּאָנְט

אוֹנוֹ ווּעַט פֿאָרְבְּלִיכְן די שְׁטִילְקִיּוֹט — דָּאָס הָאָרֶץ פּוֹן דָּעַם שְׁטוּרָעָם,
אַ ווּלְטָט ווּאָס אוֹז פֿרָאָסְט אָנוֹ דָּרְהָוִיכְן אָנוֹ אָרְיִים.
דָּעַר בְּלִיכְ, אָנוֹ דָּעַר זְשֻׁעָטָה, אָנוֹ גַּעֲפְּלִיסְטָעָר פּוֹן לְבָעָ אָנוֹ שְׁטָאָרְבָּנְדָּע זָאָכוֹן.
פּוֹן פֿילְפָּאָכוֹן רִיטָם פּוֹן לְעָכוֹן די פֿאָרְהָוִילְעָנָע נְרוּנְדְּמָעָלָאָדוֹן.
אוֹן אָפְּשָׁר ווּלְן מִיר נָאָד יָאָרָן מֵי
איִינְקְרִיצְן אִין לְבָנָה-שִׁין פּוֹן דָּרְכְּוִיכְטִיקָע שְׂרוֹת
דָּעַם לְיִיכְטָסְטוֹן בּוֹינְ פּוֹן אַ צְוּוִינְ.

^{*}) די ערשות העלפט אוֹז פּוֹן הָ אַיּוֹלָגָה.

וואו אָרֶץ עֲמָנָצְנָדִיקע שְׁטַעַרְן
קְלִיּוּנָע פְּיוֹגָל אֵין פְּלִי,
דָּאָם קָוְל פָּוּ צָעֵר טִיפְקָלִינְגְּנָדִיך אָוּן גְּרוּי,
די בְּלִיּוּבָע לְוִיכְטָנְדִּיקָע לְיִפְּזָוָן אַמְּדָעָר פְּרוּי.

מָרֵי

וּאָס וּוַיְלַסְטוֹן מַארִי?

וואָס ווַיְלַסְטוֹן מַארִי?

אפשר אַ קינד זאל לַיְכָטֵיךְ דַּרְיְמַלְעָן אֵין מַיְן שָׁוָס.
די טִיפָּע שְׁטוּמָע אָוֹונְטָן אֵין שְׁטְרָעָנְגָן הָוִי
אַלְיוֹן. פָּאָמֶלֶאָךְ וּוְאָנְדָרְנְדִּיךְ.
אַלְץ וּוְאָרְטָנְדִּיךְ אָוֹן וּוְאָרְטָנְדִּיךְ.
אוֹן זאל מַיְן לַיְבָע זַיְן צָוָם מַצָּה, וּאָס לַיְבָט מַיר נַטָּה,
שְׁטִיל אָוֹן וּוְפָאָרְצְוּוּפְלָוָגְן גְּרוּיס.

וואָס ווַיְלַסְטוֹן מַארִי?

אַיד וּוְאַלְטָט גַּעֲוָאַלְטָט די פִּים פָּאָרְצְוּאַרְצְּלָט אֵין דַּעַר עַדְ.
אַלְיוֹן שְׁטִיוֹן אֵין דַּעַר מִיט פָּוּן טְוַיְאִקְהָעָלְן בָּעָלָה.
עַס גִּיט די זָוֵן דַּוְרֵךְ מִיר וּוְדַּוְרֵךְ אַיְוָגָעָר וּוְעָלָט,
דָּאָס רִיְּפָן אָוֹן דַּעַר דַּוְפָּט פָּוּן דַּרְיְמַלְעָנְדִּיקְן בָּעָלָה.
אוֹן פְּלֹצִים יָאנְט וִיד אָז אַ בְּרוּיְטָר וּוְיְדָעָר רַעֲנָן
אוֹן שְׁלָאָגָט אָוֹן קַוְשָׁט מִיד טְוַמְּעָלְדִּיךְ אָוֹן שְׁוֹעוֹר,
אַ שְׁטוּרָעָם וּוְאָז אַדְלָעָר קַוְמָת גַּעֲפְלוֹגָן,
וּוְנְקַט שְׁוְיִינְדִּיךְ אֵין מִיר אָוֹן בּוֹגָט מַיר הָיַן אָזְן הָעָד,
בֵּין אַיד אַ מעַנְשָׁי, אַ בְּלִיָּא, דַּעַר אָוּמָרָוּ פָּוּן די וּוְעָגָן.

אָדָעֶר דַּי שׁוֹאָרְצָע קְרֻעְכְּנְדִּיקָע עֲרֵד?
אַיְד וּוֹיִם נִיתְמָעָר. מִיט טְרֻעְנְשׂוּוּרָע אָוִינָן
גִּיבָּאַיְד זִיר אָפָדָעָר זָוָן, דָּעַם וּוַיְנַט אָוָן רָעָנָן.

אָכְבָּעֶר וּוְאָס וּוְיַלְסָטוֹן, מָאָרָיו?

מַאֲרִיָּס תְּפִילָה

גָּאָטָה, הַכְּנָעָה/דֵּיק אָוֹן שְׁטוּם זַיְינָעַן דֵּי וּוּעָן.
דוּרְכָן פִּיעָר פָּוּן זַיְנָד אָוֹן פָּוּן טְרָעָרָן
פִּירָן צֹ דֵיר אַלְעָן וּוּעָן.

אַיְדָה האָב פָּוּן לִיבָּע גַּעֲבוּתָה דֵיר אָ נַעֲסָט
אוֹן פָּוּן שְׂטִילְקִיָּת אָ טְעַמְּפָן.

אַיְדָה בֵּין דֵיָן הַיְמָעוֹרִין, דִּינָסְט אָוֹן גַּעֲלִיבְטָע,
אוֹן דֵיָן פְּנִים האָב אוֹד קִינְנָמָל נִיט גַּעֲוָן.

אוֹן אַיְדָה לִיג אָוִיפָן רַאנְדָן פָּוּן דָּעָר וּוּלְטָן,
אוֹן דָו גַּיְיסָט פִּינְסָטָעָר דָוֶרֶךְ מִיר וּוּדֵי שָׁעה פָוּן טְוִוָּט,
גַּיְיסָט וּוּדֵי אָ בְּרִיּוּטָע בְּלִיצְנְדִיקָע שְׁוּוּרָט.

מַאֲרִי אָוֹן דָּעֵר פְּרִימֶט עָרָך

מארי, ביזט א בעכער מיט אפפערדיווין,
א צארט-פארוונדיקטער בעכער מיט ווינ
אוויף א פאראויסטען מזביח.

א פריסטער
מיט שלאנקע לאנגנאמע הענט
הויבט אוויף הויך דעם קריישטאלענען בעכער.
אוון עם ציטערט דיין לעבען אוון ברענט
איין זוינע אוון, איין זוינע הענט
אוון וויל איין גליק עקסטאטיישן אוון שועערן
עשמעטערט וווערן.

מארי, מארי,
באלד וועט מיט א העל געווין
דיין לעבען זיך צעברעכн,
אוון פארכן וועט דיין טויט
דעם טויטן שטויין
היים אוון רויט.
אוון עם וועלן שמיכלען די פארגעסענע געטער
היים אוון רויט.

איינזאמע מארי

צווישן מענטשן איז זי
ווײ איז מדבר געועען,
פלעגט זי מומלען אליאן
אייר נאמען : «מארי».

או געועען מארי
או אוד געליבטער מאן :
«ווײ דורך הייסן טומאן,
מארי,
הער איד דיין קול,
זע איד דיין שאטן»,
פלעגט זי מומלען אמאַל
אונטער אייר אטעם.

או בלעטרן ווײיד
דאָס גליק דאס אויסגעטראכטעה,
או ווערן פֿלוֹצִים בלײַד
פֿון זעלבסטפֿאַראָכטונג.

מַאֲרִי אָוֹן דֵּי גַּעַם ט

מארי גויט איבער די צימערן אויף און אפ,
צעשטעלט די פֿרוכט, דעם זויין, די שלאנקע בלומען,
ניינט זיך, שמייכלט איזן פֿאָרוּירטער לְסֻטֶּן.
און די שטוב איזן פֿוּסֶט,
בָּאָטֶשׁ אַלְעַזְזִינְעַן זַיִן גַּעַם עַן.

זאל איצט איר אָרֶן, וואָס אַ יוננט לְאָנֶג
האט וֵי נְעַצְּאַנְקַט אַיְזָן אַט דַעַם אַלְטַעַנְסָס זְוִינְפְּאָרְגָּאנְג?
זאל אָרֶן אַיר, וואָס האט פֿאָרְכָּאָפֶט אַמְּאָל אַיר אַטְעָם
דָאָס טְרוּיְעָרְשְׁפִּיל פּוֹ לְעַבְנָן, וּוּן עַס לְעַשְׂתָּזֶר,
בָּאָגְלִיְּתָ פּוֹ יָאוֹשָׁ אָזָן פּוֹ בְּלְעַנְדְּנָרָן גַּעַדְאָנָק?
געַוְוַעַן אַיְזָן עַד לְאָנֶג דַעַן דְעַרְגְּוִיסְעָר שָׁאָטָן
אַיבָּעָר זַיִן אַלְעַמְעָן, טְרוּיְמָה, הָאָרֶן, קְנַעַטָּן,
וּעַמְעָן זַיִן הָאָט גַּעַעַנְט אַיְזָן דֵי נְעַכְתָּן.
דוֹ שְׁוּיְוִינְדִּיקָּעָר, אַינְגָּל בְּרוּנְיָר,
פֿרְעַמְדָּרָ, וֵי פֿאָרְכָּלְאָנְדְּזְשָׁעָט פּוֹ אַ שְׁטָעָרָן,
בִּזְוֹט גַּעַוְוַעַן מִיּוֹן נְאָכְט אַיְזָן וּוּיְסָן צִימָעָה אַיְזָן פֿרְיְלִינָּג
אַיְזָן מִיסְטִישְׁ-טוֹנְקָלָעָר וּוּיְין אַיְזָן חַוִּיכָּן בְּעַכְרָה.
אַיְזָן דוֹ הַאָלָב הַיְּלִיקָעָר אַיְזָן הַאָלָב פֿאָרְבְּרַעְכָּה,
צִי גַּאֲרָ פְּאָעָט. גַּעַדְעַנְקָסָט די שְׁאָרְפָּעָ פְּרִיהָ
די אַוִּיסְכְּרוּכוֹן פּוֹ צְעַרְטָלְאָכְקִיָּת אַיְזָן צָאָרָן
אַיְזָן צְוַלְעַצְתָּן דָאָס מְעַרְכָּנָה אָפְטָעָ פֿאָרֶן

דורך זומער און דורך דריילענדיקע שטעה?
און דה און דה, און דה — א לאנגע קייט.
אונ דאס קינד איז דא.
עס איז געקומען צו דער מוטערס טיר פון זיער וויאט.
עס האט איז ווינקל זיך פאטרוקט, קלויין און פול מיט טרווערישיט
עם איז איז זיך פארטיפט, דאס קינד, און שטייל און וויאט.
אונגן, קלאנט מיך ניט און, אונגן, קערט זיך ניט אפ.

בעטלעה, זיין גענרייסט! ביזט מיאום און פינסטער ווי א דאכ'
דאך האב איך געווען דיך ליכטיך לאכן-וואי א גאנט
איינמאָל איז שניי און שטורהם.
אונ אט איז א גראנער שטערן, צווויי קומסטעס פון יאסמיין,
א ברונעם איז א חוייף — אלע געסט פון ליטע.
אונ א חתונה, צעליגיטע לוסט, און מענטשן קעפ אויף קעפ,
אונ גאנט איז ווירוואָר, און פיעערן לאנג פאָרגנִילעט.
אונ א ריז אן אולס צוישן מועידן איינגעקלעט.
אונ אויסגעעהקט פון ווילדסטען חלום —
שווינדרליך ווינדרליך.
אין טרייער פון די נעצט, איז א וווײַטער שטאט,
פלען זיין אויפשטיינן פון בײַנקענדיקן בלוט
אונ פלאָנע פֿירּו זיך אַרְוֵיפּ —
וואוּהין?

אפשר גאָר איז יענע נידרייקע שטוב,
וואר נעלדריך, נאענט
בלויכן זיך בִּים לאַמֶּפּ

דער מוטערם גרויער קאָפ,
דער מוטערם שטיילע הענט.
אויגן, קלאנט מיד ניט אָן, אויגן, קערט זיך ניט אָפ.
א פּלייסטערו, א שאָרכּן, שטיילער שפֿאָט.

מַאֲרִי אָוְבָּעֶר דֵּי צִימָעָרָן נִיְּתָ אָוְיפּ אָוְן אָפּ.
עַם אַיְזָ אַרְאָפּ אָוְיפּ אַיְרָ אָ קָאָלְטָעָ רָוּ.
אַלְאַ זָוִיְיטָעָרָ, אַוְמַבָּקָאַנְטָעָרָ וְעוֹרָןָ אַיְרָ דֵי גַּעַסְטָ.
וּוְעָרָ בִּזְעָטוֹ דָוּ? אָוְן דָוּ וּוְעָרָ בִּזְעָטוֹ? אָוְן דָוּ?
זַי אַיְזָ אַלְיַוָּן. בַּיִי אָ פְּרָעָמָרָן פָּעָסְטָ.
זַי אַיְזָ קִיְינְמָאָלָ נִיְטָ גַּעַוּעַן מִיטָזָיִי פָּאָרוּעָבָטָ.
זַי הָאָטָ אַיְרָ לְעַבּוֹ קִיְינְמָאָלָ נִיְטָ גַּעַלְעָבָטָ.

מַאֲרִי וּוֹוֵיל זַיִינָן אֶבְעַטְלָעַרְיוֹן

זַיִינָן אֶבְעַטְלָעַרְיוֹן.
זַיִינָן אֶבְעַטְלָעַרְיוֹן
וּוְאַרְפָּנוּ אֶלְעָאָזְנָרוֹת אַוִיפָּן וּוַיְנַטְּן:
דַּי לְאַסְטָט פָּנוּ דַּיְוִין לְיִבְעָאוּ לְאַסְטָט פָּנוּ דַּיְפְּרִידָן,
אוֹו אָז אַיְדָן אַלְיָוָן וְאַלְמָרָד וְיַד נִיטָּדְרָקָאנָן —
אוֹוְיךְ מַיְוִין גּוֹטָן צַיְמַיְוִין שְׁלַעַכְטָן נָאַמְעָן.

זַיִינָן אֶבְעַטְלָעַרְיוֹן.
שְׁטוּמָן וְיַד שָׁאָרָן אַיְבָּעָרָן גְּרוּיָע טְרָאַטְוָאָרָן,
זַיִינָן אֶבְעַטְלָעַרְיוֹן
אוֹוְיךְ מַיְוִין גּוֹטָן צַיְמַיְוִין שְׁלַעַכְטָן נָאַמְעָן.
קוֹוְפָּנוּ וְיַד צּוֹם שְׁפִּיאָן
אַוְאַנְזָוִינִיקָן חַלּוּם אָז אַשְׁטִילָן,
וּוְאָסָם קְנוּלָט זַיְדָן יְלָבָרִיךְ אַיְן רְוִידָן פָּנוּ אַפְּיוּם.
איְינְשָׁלָאָפָּנוּ אַיְן גָּאָס אַוְנְטָעָר דַּעַר זָוָן,
זַיִינָן אֶבְעַטְלָעַרְיוֹן
וְיַיְהָ אַפְּעַלְדָּא אַמִּידָעָר זָאָגָן,
וּוְיַיְהָ אַצְּפָלְקָטָע בְּלוּם,
וּוְאָסָם אַיְזָה פָּאָרוּוּעָלָקָט אָז אַוְמָרִינוּ,
אוֹוְיךְ דָּאָר גּוֹטָלָאָר,
אוֹוְיךְ הָאָט נָאָר אַלְאָז אַפְּאָר שִׁינְיָע זַיְדָעָנָע בְּלַעַטְלָאָר.
אוֹוְיךְ אַוְיְפָלְוִיכָּטָן מִיטָּקָרָאָנָקָן לְיִכְתָּפָן אַלְאַמְטָעָרָן,

זיך אוייסויקלען פון דער שטומער גרויער נאכט,
וואי א נעל פון נעעל, ווי א נאכט פון דער נאכט.
ווערט א גבעט און ווערט א פלאם.
זיך אוועקשענקלען צערטלאה, ברענענדיק און גרויזאם.
און זיין איינזאם,
וואי נאר קעניגע און בעטלער זיינגען איינזאם.
און אומגיליכלאך.
און גייז איזוי מיט פאַרווואנדערטע אויינן
דורך גרויסע סודות/דיקע טעג און נעכט
צום הויכן געריכט,
צום שמערצלאכן ליכט,
זו זיך.

מַאֲרִי אָוֹן דָּעֵר טוֹוִיט

ס'האט מארי זיך געוונגנט מיטן ליכטיקן הויז,
פאר די ווענט זיך געניגנט אוון געניגנט אוון אַרוויס.

אוון אַוועק אין דער נאכט, ווי מען גויט אַין אַ וואָלֶר,
וואֹו נאָטָס אַטְעָם אויז נאָנט אוון ס'שְׁרָעָקְט יעדע געשטעטלט.

די נאכט האט געליגנט זיך ווַיַּד אַוְוִוְה אַיר ווַיַּד
געליגנט זיך ווַיַּדְוַאַרְצָעָר, ווי לאַשְׁצָעָנְדָר שְׁנִי.

אוון גענאנגען נאָך אַיר זַיְינְעָן פְּרִילְאָך אוון בּוֹנְט
בעטְלָעָר אוון שִׁכְוָר אוון ווֹאַגְּבָוָנד.

וַיַּד טְרוֹיְיעָרִיקָע פִּינְגָּל, קְרָאנְק פָּרְלִיבָּט,
חָבָן קָאַלְיָקָעָם נָאָגְנָהִיפְט.

אוון קְרָעְצִיקָע הָבָן פָּרְשָׁעָמָטָע גַּעַנְעָנְט
אוון זיך די ווֹאַנְדָן פָּרְשָׁטָעָלְט מִיט די הענט.

אוון פָּרָאָוִים אויז גענאנגען פָּרְבָּעָנְקְטָעָרִיוֹת
דער אַינְגְּלִינְג טוֹוִיט מִיט דער טְוָנְקָעָלְעָר פְּלִיְיט.

גַּעֲשֵׁת אֶל טוֹן

א מ ע נ ט ש

ער האט געווואסט :

ער איז א ניט פארענדייקטער עקספערימענט

איין גרויסע ליידנסchapטן, אמת, פאוזע,

א ניט דערבעקענע מעטה מארפֿאוזע

פֿוּן הוֹיכָן גְּלוֹטִיקָן גְּדַעֲנָק

איין אַרְיִים פְּלִוִישָׁן אָוּן בְּלוֹטָן.

מייט מייליאגען אַנדערע האַלבּ-דייזן אָוּן האַלבּ-גְּנָגְנָמָעָן

אָ שְׁפָאַטְשֶׁעָר אָמְנִיצְלָאַכְעָר בָּאוּווֹיזָן,

אָוּ דָעָר אַלְמַעַכְטִיקָעָר קָעָן שְׁוֹאָר

זְיוּן פָּאָר.

אַפְּטַמָּאָל פְּלַעַגְתָּן ער טַראָכְטָן, שְׁפָאַנְעַנְדִּיךְ איַן שְׁטוּבָּ:

“כְּרִי אָ בָּאָרְגָּ זָאָל זְיוּן, מוֹזָעָן זְיוּן אָ גְּרוּבָּ?”

„נוּ, נוּטָן, אַיךְ וּוּלְ דַעֲרֵשְׁלַעַפְּן וּוּיְ נִיטְ אַיזְ דַעַם עַלְ.”

אוּן ער פְּלַעַגְתָּן שְׁמִיכְלָעָן מִידְ אָוּן אַיבְּעַרְקְלָוָגָן,

גְּלוּטָן זִידְ דַעַם פְּלִיחָה, רַוְיכָעָרָן פְּאַלְמָאָלָן,

זְעוּן וּוּיְ אַיבְּכָעָר טַרְעָפָן יַאֲרָעָ, אַמְעַטִּיסְטָן

פְּאַמְעַלְאָךְ קַיְקָלָעָן זִידְ דִי טָעָן.

אוֹן זַיְד אַלְיוֹן אַמְּגָל פֶּאֲרָטְרוּעַן וּוֹי אַ סּוֹר :

“וּוַיְ אִיד בֵּין אַ אִיד” ...

“וּוַיְ אִיד בֵּין אַ אִיד,”

עַם אַיְזָנִית דַּי קְלַעַנְסְּטָע צְוּוִישָׁן הַעַלְדִּישְׁקִיטָן

טְרִינְקָן שְׂוּאָרְצָע קָאָוּעַ

איַן אָן אַוְיְגַנְגְּבָילִיק,

וְאַסְמָה הַעֲנָגָט אַוְמַזְבָּעַר צְוּוִישָׁן אַיְבִּיקִיטָן,

אוֹן אַוְיְפָהּוּבָן דַּי קָאָוּעַ פָּאָר אַ טָּאָסְט :

“גָּאָט, אִיד בֵּין דִיר מַוחַל. הַעֲרָסְט ?

אִיד בֵּין דִיר מַוחַל, גָּאָט.”

ד י מ ש ו ג ע נ ע

ס' האבן שטיינער געליגנט זיך ווי גראז און ווי צוי
אונטערן צעפלויקטן שלעפ פון דער פרוי.
וואס איז גאנגענגן לאלכנדיק איז רענן
און הויך אויפגערכט.
קינדרער זוינען אונגעלאפּן אומגערכטן
נעשפריזט ארום איר מיט א סווישטשען און קרייען,
און געטראקט האט זיך, איז משונע
זויינען זוינר געשוויען.
און ווי פינגל-אָרֶן
האבן זיך זיך אויפגעלייזט און זיך פאָרְלַאָרֶן
איין אויסגעטزوימטע דרימלענדער מוזיק.
און ס'אייז אלע וואס געוועז, געקומען צורייך.
געקומען מיט גוטסקייט.
געבעטן פאָרְגַּעַבָּן
פאָרְגַּעַבָּן צעה, וואס האט אָמָּל געגעבען.
אויף אָ ווילע האט איר פנים זיך פאָרטוֹנְקָלְט
און ווי אָמָּל זיך געקייטשעט פון שאָנה,
און זיך האט אָ ווילע געצעגערט
און באָלְד מיט אָ ברײַטן פִּיר פון דער האט
אלצדינָג, אלצדינָג פאָרגַּעַבָּן.
זויינען שטימען זונגענדיק פאָרבִּיגעפְּלוּוֹגָן.

האט א באקאנט הויז אויף דער העלפט זיך פארכויגן
און טריי געשארט זיך צו איר מיטן הילצערנים שווועל,
וואס זי פלאונט אמאָל, ווי אויף א באפעל,
באטראטען מיט זינקענדע פיס.
און זי האט זיך געוואנדערט ווי נאענט דאס איז,
א, גליק, ווי נאענט עס טומלען די ליבע טרייט;
און אימיצנס אוינז האבן זיך פלאוצים צעלוייט,
זיך פארבּלענדרט איז פאַרווירט
און דאס ליב אירס באַרְיךְט.
און אלץ רופנدرער ברויטער גערוישט האט מזוייך
איין דער לופטן
און ווי א שטורעם געצוקט דורדר אירע אקסלען און הייפטן.
און פאַרְהויבן דאס קלײיד איין די הענט,
דען קאָפּ אויף צורייאַ
אונטערן ליאָרָעָם פֿוֹן קינדער
און יאָכְעָרְנָדָן רענן
האט זיך פֿאַמְעָלָאָה, פֿיְיעָרְלָאָךְ אַנְטְּקָעְגָּנָעְטָאַנְצָט
אייר מיטן ליעבען.

דער גענგס טער

אין טיר פון טענעמענט, וואו פון די טרעפ אראפ
דייסט אויף די פינסטערניש דאס אויגן פון א לאומטערן,
שטיינט ווי אין הייליקן שיין זיין קאפ.
אויפן שטיינערנעם געזיבט די אוינן פון מעטאל,
קיילאכדייך אונ ליכטיך, אונ ערינגרונגען,
האבן די גאָס מיט יעדן דרכנייער אונ יעדן אַטְאַשְׁטְּרָאָל
איו הונגעריקער לערקייט אַינְגַּשְׁלֹׂנְגָּעָן.
ער טומט אַחויַב דעם אַקְסָל לִיְכָט אַונ שָׁאָרָה,
אַשָּׁאָה, אַבּוּגָם אַיְן טָאַש דעם סְטִילָעַט דעם קִילָּג,
עם לִינְגָט די גָּאָס פָּאָר אִים ווי אַגְּלַרְעַנְעַה האָהָרָה,
אוֹ זַיְנָע ווֹלְדָע פִּינְגָּעַר יַאֲקָן זִיךְ צָוָם שְׁפִילָן.

אַיִן טוֹנָק עַל נֵצֶר מַעַר

איין טונקעלען צימער שטייען זאגן וואך ווי די הינט.
הערן ווידער דעם צאפל פון וואלה, די האק איין ווינט,
אַ וואָרט פֿאַרְשְׁטִיקְט צוּישָׂן ווּנטָן, רָעַם זַיְפָּץ פָּוּ אַ קִינְדָּן
אוּמְרוֹאַיְקָע בָּאַלְאָדָן שְׁפִילְטָט דָּעַר לְאַמְתָּעוֹן-שְׁטָרָאָל
אוּפָּן שְׁוֹאָרָצָן מְאַנְסְּטָאָר דָּעַם רְאַיָּאל.
עס ברומט דאס האָלָע.
עס טְיוֹטְלָט אַ פֿוֹנְגָּעָר אוֹן שְׁוֹוִימָט
איְבָּעָרָן פֿאַרְחָאנְגָּס פְּלִינְגָּל
אוֹן פֿאַרְכּוֹיגָט זַיךְ אַיִן שְׁפִינְגָּן.
אוֹן טְרוֹוִיר שְׁוֹוִימָט פָּוּ די ווִינְקָלָעָן לְבָנָה/דִּיקְבָּלָגָה,
ציִיט אֲרוֹוִיה זַיךְ פֿאַרְעָקְשָׁנְטָט, פֿאַרְבָּעָנְקָט, פֿאַרְשְׁפִּינְט
איַן אַ שְׁוֹועָרָן הַיאָצִינְט.

אַ האָנְטָן אוּפָּן פֿאַרְחָאנְגָּס.
אַ שאָטָן אוֹן שְׁיָן.
די טונקעלען פֿרוֹזִי קוּמוֹט אַרְיָין.
דעַר פֿאַטְעָלָל שְׁלִינְגָּט זַיךְ אַיִן. זַיךְ פֿאַרְשְׁוּוֹינְדָּט.
זַיךְ אַיִן בְּלוּזָן אַ וּאָזָע פֿאָרָן גְּרוֹיסָן טְרוֹוִיְרָיְקָן הַיאָצִינְט.

דָּם מִידָּל זָגָת

1

ווען איך זאל זיין א קענניין
און וואלסטט מיין פאוש געווען,
א אינגל פרויענהאפט און דיאן,
און פאלש און שיין.

וואלסטו דורך זילבערנע אליען
מיין פערל-אויסגעניטן טרען,
דו מיט מיין מאלפֿע זאלבעצוויען,
געטראָן צארניך און פֿאַרנעם.

און וואלסטט געமומט דאן זיין מיין היטעה,
ווען איז א בליעיקן גאלאָפּ
קומט ער, מיין אַדְלָעֶר און מיין ריטהָה,
און איך דעם גאלדבֿאַשְׁטוּבָּטָן קאָפּ

וואלט צירלאָך צו אים צונגעונגָן,
די שמאלע ליפּוֹן, ווֹיְיך און רוּתָה,
און דורך די האַלְבֿ-פֿאַרְמָאַכְטָע אָוִוָּן,
וואלט איך געווען, ווֹיְיך טוּיטָה

צוקט אין דיאן בליך דורך שאָרָף און גְּרִין,
אוֹוֵה דִּינָעַן לִיפּוֹן בְּלִיְּדָה ווֹיְאַשָּׁה,
ווען איך וואלט זיין א קענניין,
און דוֹ מיין פֿאַוש.

דיאנע ווערטער זייןען שטיינער.
דיאנע ווערטער זייןען בייטשן.
בלוט שטראמט.

איך וועל צומאכן די אויגן.
איך וועל זיין באָלד איז אַ שטילן לאָנה.
איך וועל גיון אויף ברײַט שײַנְעַנדִיק וועגן.
מענטשן וועלן שוֹוַיְגֶּנְדִּיק בֵּי די שׂוּוּלָן שְׂטִיּוֹן.
פֿאָר מִיר זִיד נְיָגְנְדִּיק.
גרויסע ווֹיִסְעָ פֿײַגָּל וועלן נְיָדְרוֹק פֿלְיעָן,
די אַקְסָלָעָן מִיְוָעָ שְׁטְרִיכְנְדִּיק.
מלאכִים וועלן עֲדָנָסְט אָזֶן שְׁטְרָאַלְנְדִּיק מִיר אַנְטְּקָעְנְקָוּמָעָן,
פֿירָן מִיד אַ לְוִיטָעָרָע אַ פֿרִידְיקָע,
אַ פֿרִידְיקָע, פֿאָרְבְּלוֹטִיקָע.

איך האב בלוייז איזן קליעיד.
 עם איז א וואללוול וואלן קליעיד.
 דאריבער ציר איך זיך פאר מײַן געליבטן
 איז שוואָרץן סָאמָעַט פֿוֹן טְרוּיעַר.
 און ווערטער שׂוֹינַנְדִּיקָע, טְרוּימַנְדִּיקָע, דְּרִימַלְנְדִּיקָע
 מְוֻרְמְלָעַן ווֵי אַלְאַנְגָּע פֿעֶרְלְקִיט.
 אֲבָעָר אִיך האב בלוייז איזן קליעיד —
 פֿוֹן ווַיְיכָן שְׂוֹאָרְצָן סָאמָעַטְעַנְעַם טְרוּיעַר.

ד אָסֶ לְיִדְ פּוֹן אַ מִידָּל

יענע שעה, ינענע רײַין, וועל איך איביכ געדינען
וואָן ווערטער אַ לֵיד, ווֹ אַ לֵיד פּוֹן ווערלען.
איך האָב אָזוֹן מורה טאמער הער איך אויף בײַינקען.
וואר ביזטו דען?

וואָן צוֹוִיט אַינְס ווַיַּנְטַ האָבָן גַּעֲפַלְאַטְעַטְרַט גַּעֲזִיכְטַעַט
מייט צוקענדען לִיפּוֹן, ווֹי וואָנדַן רְוִיטַן.
אוֹן ס'הָבָן דַּי פִּידְלַעַן, ווֹי מְרוּםעַנְדַּע דִּיכְטַעַת,
געַונְגַּעַן פּוֹן לִיבָּעַ אוֹן טוֹיטַן.

אוֹן אָנוֹזָעַרְעַ שָׁאַטְנָס אַיְן רְיוּקָע שְׁפִינְגַּעַן
הָבָּן אַנְטְּקָעַנְגַּעַשְׁמִיכְלַט שְׁטִיףַה אוֹן פָּאַרְנָעַם,
וועַע אָרוֹם דִּיְנַעַן פִּים הָאָט גַּעַנְוָמָעַן זַיְד ווַיְלַעַן
מִיּוֹן זַיְדָעַנְעַר טְרַעַן.

אַ, שְׁיַינְעָה, איך ווֹיל אַוְצָט אָזוֹוְפִּיל דַּיר שְׁיַינְקָעַן.
צי לִיבָּעַ? צַי טוֹטַן? ווֹיָס איך עַס דָּעַן?
נָאָר עַס בּוֹיגַט מִיךְ, עַס ווֹיגַט מִיךְ, ווֹי שְׁטוֹרָעַם, אַ בְּיַינְקָעַן.
קוֹם אוֹן פָּאַרְבְּרַעַן.

אֲשֶׁר־יְהוָה־צָבָאות

האסמט דען ניט געוען עם איז זיין בליך און גאנגע?
 ער איז גרויזאָם און גראָוים.
 ער איז געפּוּרַעְמַט פּוֹן שטּוּרַעְמַט.
 די וועלְט איז פֿאָר זיין אִימְפַּעְטִיקְן גָּאנְגָּן
 אַ צּוּדְעָנְגָּהּ זַיְן.

אוון פאָר די שפּוֹרַן
פּוֹן זְוִינָן פְּלָאַמְעַנְדִּיקָע טְרִיטַּ
בֵּין אַיְדַּיְדַּי מְרוֹעֵירֶקָע עֲרֵדַּ, שְׁוֹאַרְזַּ אָזְנוֹ מֵידַּ.
עַסְטַּט נִיטַּדְיַ וּוֹאַנְדוֹן פּוֹן דִּי שָׁאַרְפָּעַ שְׁפּוֹרַן?
אַבְּעֵר אַמְּאָלַן
בֵּין אַיְדַּיְדַּיְדַּ פּוֹן קִינְדְּעַרְמְעַשְּׁה/לְאָדַּ דָּעַרְ הַוִּיכָּעָר טְרוּעָם
אוון שְׂיִין אִיםְ, אַ דָּעַרְשָׁאַקְעָנָעָם, פּוֹן שְׁטוּרָעָם.

א נ ט ר א ק ט

דאָס אַיְדָעַלְעַ גַּעֲוָעַב פֿוֹן קְלִוּנוֹ שְׁמוּעַמּוֹ,
וּווֹ שְׁפִינְגּוּבְּסַ דּוֹרְכְגַעַצְיְטְעַרְטַ פֿוֹן אַ וּוִינְטַ
הָאָטַ פְּלוֹצִים זִיךְ צָעְרוֹסְן.
זִיךְ וּוּאַונְדְּעַרְנְדִיקַ, גַּעַלְאַסְן שְׁמַיְכְּלַעַנְדִיקַ,
הָאָטַ זַי דּוֹרְךְ דַעַם שְׁוּעַרְדוּשְׁנְדִיקַן שְׁוּוִינְגַן
דּוּרְפִילְטַ אַיְםַ.
וּווֹ מַעַן פְּילַט אֵין שְׁלַאַפְּ אַמְאַלְ אַ וּוּאַלְפַּ:
מִיטַ אַוִינְגַן גַּאַלְדַעַנְעַ, פְּאַרְלַאַפְּעַנְעַ,
רִוְפְּן אַיְוֹנְגַעַצְיוֹגְעַנְעַ,
לְאַפְּעַם שְׁטִיְיךְגַעַבְוִיגְעַנְעַ,
איַן רִינְגַעַנְעַ שְׁוַיְינְדַלְעַנְדַעַ זִיךְ דּוּרְעַנְדִיקַ
אַלְעַ עַנְגַעַר אַרוּם אַירַ.
זִיךְ וּוּאַונְדְּעַרְנְדִיקַ, גַּעַלְאַסְן שְׁמַיְכְּלַעַנְדִיקַ,
מִיטַ עַקְלַ אָוּן מִיטַ זִיסְן שְׁוִידְעַר
הָאָטַ זַי דּוּרְפִילְטַ דַעַם טַעַם פֿוֹן וּוּאַלְפִישַׁ בְּלֹוט
צְוּוִישַׁ דַי צִיּוֹן.
אוֹן הָאָטַ זִיךְ לְאַנְגּוֹזָם אַיְוֹנְגַעַבְוִוִוֶן,
גַעַוְוִוִוֶן אִים דַעַם הַיִסְן, דַעַם פְּאַרְחַלְשַׁטַן
וּוּוִיסְלַ פֿוֹן דַי אַוִינְגַן,
אַזְוִי זִיךְ לְאַנְגּוֹזָם אַיְוֹנְגַעַבְוִוִוֶן
אוֹן אַוִיפְגַעַלְיִבוֹן
די פִיְזְגַעַשְׁנִיצְטַעַ וּוּרְטַעַרְטַ פֿוֹן דַעַם קְיֻלוֹ שְׁמוּעַמּוֹ.

אָוִיְהָ אַ בָּאַלְקָאָן

פָּנוּ וּוֹיִטְן זֶמֶר פְּלִיטָ צֹ מִיר אַ הַיִם גַּעֲלַכְתָּעֶר
פָּנוּ צְוּוִי קְלִיְונָעַ צָאָרְטָעַ פְּרוּיָעַ.
זַיִן בַּלְעַטְעָרָן אַ בִּילְדָעַרְבָּרָן.
זַיִן עַרְעַעַן הַעַנְטָמָן בַּגְּעַגְעָנָן זַיִן אֵין בַּעֲנַקְשָׁאָפָט.
דַּיִן וּוַיְיכַע אַקְסָלָעַן זַוְּכוֹן זַיִן אָוּן צְוּקָן.
אַיְבָעָר אַ דָּרְשָׁטִיקָעָר אַרְאָנוֹשָׁן דָּרוֹיָטָעָר לְאַנְדְּשָׁאָפָט
וּוְלָבָן זַיִן פָּאָרוּוִירָט דַּי הַעַלְעָ לְיַיְבָעָר.

אַבָּעָר זַיִן טְרַמְּטָ מַעֲבָטִיק אַ מָאָן
מִיטָּ שְׂוּעָרָעָר גְּרָאָצִיעָר,
זַיִן אַ פְּרַעְבָּטִיקָעַ אָוּן אַיְבָרִיקָעַ דַּקְאָרָאָצִיעָר.

מיין ווענום טראגט זיידענע שייכלאך

מיין ווענום טראגט זיידענע שייכלאך
אויף די בלענדערנדע נאקטטע פים.
אייר שוויס איז א פורפונער איריס.
אייער היפטן ברויט און פראצין.
פֿוֹן צוּוִישׁן בְּרָאַנוּזָעַנָּעַ האָר
איין מְרוּמְלָעֵנְדָן כָּאָר
שְׁלִוִיכָן זֶה פְּעָרָל אָוּן צִיטָעָרָן
אוּן קַוְשָׁן דִּי לְעָנְגָלָכָעָ בְּרִיסָטָן.
איין די בְּלִוְיכָעָ לְרִוְישׁעָ לְיִפְּן
אייז שְׁוּעוּרָמָות אָוּן גְּלוּתָן.
אוּן בְּלִיעָן אַיְן די אוּגָן
נְעָפָל, רְוִיד,
בְּאַרְשָׁאָטָןָט וּוְיִיך
פֿוֹן גְּרוּיסָן שְׁוֹוָאָרֶצָן בְּאַפְּעָדָרָטָן הָוֶט.

פָּרָגָעַסְעַנְעַגְעַר

ווען צעאום, אוון פעכום, אוון פאן,
אוון קיפריד, זילבערפיסיקע האריין,
וועלטבארוישערין, וועלטבאשיזערין,
זייןען איז שוויגן פארהילט
אראף פון אלימפ.
האָבוֹן זֶה אִין זַיְעַר לְאָנוֹן אָנוֹן לְיכְטִיקָן גָּאנְגָן
דוֹרֵךְ פְּלָאָקָעָרָנְדָע אָנוֹן לְאָנוֹנָזָם זַיְדָע לְעַשְׁנָדָע דָּוָרוֹת
פָּאָקָעָלָן גָּעָזָנְדָן אָנוֹן טַעַמְפְּלָעָן גַּעֲבּוּת
אִין דַּי הָעָרָצָעָר פָּוֹן אִינְזָאָמָעָן.
וְאָסְ בְּרָעָנְגָשׂ זֶה אַלְץ נָאָרָקְבָּנוֹת אָנוֹן רְוִיכָעָרָן קְטוֹרָת.
די וועלט אִין טִיף אָנוֹן הָעָלָן.
אוֹן סִירְוִישָׂן אִיבְּיךְ אַלְטָעָן וּוַיְינְטָן דַּוְרֵךְ דַּי יְוַנְגָעָן בְּלָעָטָעָר.
מִיטָּשָׁרָעָה הָעָרָאִיךְ אִין מִין זַעַל
די שְׁוּעָרָעָ טְרִוְתָּ פָּוֹן פָּאָרְגָּעָסְעָנָעָן גַּעַטָּעָר.

אַיְרָשָׁמִיכָל

אַיְרָשָׁמִיכָל אֵין הַאֲרְבֶּסְטְּלוֹיכָט אַיְבָעֶר אַיְר וּוּלְט —
קִיל אָזֶן מִיד אָזֶן בַּאֲהֻלֶּת
דַּי פַּרְאַצְעָ אֵין שָׁטוּב, דַּי יָאָרוּ אֵין שְׁפָאָן
אָזֶן מִיטָּ קִינְדָּ אָזֶן מַאָן
דַּעַם אַיְבָיקָן נַאֲאוֹן דִּיאַלְאָג.

דָּאָס אֵין בַּיְיטָאָג.

אַבָּעֶר בַּיְינָאָכָט, אֵין שְׁלָאָפָּ פַּאֲרְשָׁלָאָסָן,
אֵין אַיְרָ פְּנִים פְּרָעָמָר. אֵין גְּרָאָבָן לְיוּוֹנוֹתָעָנָעָם הַעֲמָר
טָאָנָצָט זַי אַצְינְד אֵין שָׁעָנָק מִיטָּ זַעְלָנָעָר אָזֶן מַאְטָרָאָסָן,
נַעַשְׂלִיְדָעָרָט אָזֶן צְרוּקָנָעָכָפָט פָּוּ שְׁטוּרָמְדִיְקָעָה הַעֲנָט.
אָזֶן לְוַיְעַרְנְדִיְקָעָ אָוִינָן אֵין אַיְרָ אַיְנָגָעָוָיָן,
קָעָפָ וּוֹי בַּיְ דַּי אַקְסָן שְׁטִיףָ אַרְאָפְגָעָבָוָיָן,
אַפְּצָאָסָן שְׁטָאָמְפָנְדִיְקָעָ, אַקְסָלָן, עַלְנָבוֹנוֹס
וּוַיְרָבָלָעָן אַרְוָם אַיְרָ אַלְעָ דַּרְאָעָנְדִיְקָעָה, עַנְגָעָר. צַיְנָעָר בְּלִיזָן,
צַיְנָעָר גִּירִיךָ אֵין דַּי לִיפָּן אַיְנָגָעָבָיסָן.
דָּא נַאָרָט דָּאָס בְּלֹוט זַיְד צַוְּ פַּאֲרָגָנוֹס
אָזֶן לְיַבָּע אֵין דָּא עַנְלָאָךְ צַוְּ אַ שְׁלָאָכָט.

אָזֶן לְיַבָּע אֵין אַ טְשָׁאָדְעָנְדִיְקָעָר פַּאֲקָל, מַאָכָט
אָוְמָהִיְמָלָאָךְ אָזֶן בְּלֹוטָנְדִיְקָעָר דַּי וּוּגָן. בִּשְׁוֹפְט אָוִיס

פָוּ נַאכְתָּ אֵ שְׁטָאַט בְּאַרְבָּאַרְיִישָׁעַ אֵ גַּסְטַ אֵ הוֹוַיַּן
מִיְּדָלְאָד אַיַּן אֵ רַיְנָגַג.
אוֹ זַי אַיַּן מִיטַּן, בְּרוֹיַן אַיַּן גַּרְיַינַג.
אוֹ לְאַנְגְּנוֹזָם רַיְנַן אֵזַ אַירְעַ רְוִיְונְגָעַפְּאַרְכְּבָטָע פִּינְגָּעַר
דַּעַר פְּרִיְוְנְדִּינִים קְלִיְנָעַ אַוְפְּגַעַשְׁפִּיצְטָע בְּרִיסְטַן,
פָּאַלְוַן צַו, בְּלִיבַּן שְׂטִיַּן
אַיַּן גְּלִיק בְּיוֹן צְוֵם פָּאַרְגְּנוֹיַן.
אוֹ גְּלִילַה, גְּזַעֲזָנָג, גְּעוּווֹיַן
אַיַּן אַיַּן דַּעַר הִינְגַעְבָּוֹנָג פָּוּן הִיְוָעַ פִּינְגָּעַר.
אוֹ שְׁמַעַרְצְּלָאָד פְּלָאַטְעָרָן אַוְוַף דַּי וּוּיַּעַם
אוֹוְאַפְּגַעַשְׁפִּיצְטָעַן, וּוּ פָוּ אֵ גַּאַמְּ פְּאַרְשְׁטִיַּינַט.

וּוִי אֵ שְׁיַינָּעַ וּוְילְדָעַ מְעַשָּׁה, וּוֹאָסַמְּ מַעַן הַאַט גַּעַלְיוּעַנְט
אוֹזַן נִיט דְּעַרְלְיוּעַנְט, אוֹזַן אַיַּן מִיטַּן זַיְד פְּאַרְטְּרָאַכְט
וּוֹעֲגַן אֵ שְׁטָאַלְעַנְעַר פְּיוּרְלְאַכְבָּעַר נַאַכְתָּ,
וּוֹאָסַמְּ הַאַלְטַן דַּעַם לְעַצְמַן סָוד אַיַּן שְׂוִים,
וּוֹאָוָא אַלְעַ מְעַשְׁיוֹת זַיְנָעַן אַוְיַם —
אוֹזַי זַעַט זַי אַיר לְעַבְנַן, וּוּי אֵ הוּבוֹן פְּלָאַם,
פְּאַרְשְׁטָאַרְט אַיַּן גַּאַלְדָעַנְעַם טַאַנָּא, אוֹזַסְאַיַּן אֵ טְוִיטָעַר פְּלָאַם,
אוֹזַסְאַיַּן גְּרוּעַר וּוֹיַט אַיַּן גְּרוּעַר יַם,
אוֹזַן פָּוּן אַוּוֹנְטְּרוּיַט רַאַלְט דַּאַס טְרוּעַרְיוֹקָע גַּאַלְהַן,
אוֹזַן זַי גַּיְוַת פָּוּן פְּרִיְיד בְּאַפְּרִיּוֹת
צַו לְעַצְטָעַר פְּרָאַסְטִיקָעַר אַיְנוֹזָאַמְקִיַּט,
אוֹזַן וּוְיִסְטַן נִיט, אוֹזַן אַיְינָעַר וּוֹאַבְטַן נִעְבַּן אַיר.

אייר געויבט איז פאר אים א פארשלאסענע טיר,
און הינטער אייר לוייערן שרעבן. ער קומט און לויידט.
ער ליזרטן:
זוינע ליפן וועקן אייר זעל אויף די טונקעלע וועגן,
איירע ליפן, וועלכע איז חלום זיך רעגן.
זיך עפנטן לאנגוזם די אונגען,
לאנגוזם שמייכלט זיך דעם מאן אנטקען
און קומט פון זיינער וויט.

צווישן בינעיזשן לאמטערנס איז איסטסאידער רעסטאראן

שוועיגן זיין אויס א בלעטל נאך א בלעטל פון דאמאן.
בידיע אומבאווענלאָה, קיילאָכדריך און בלאם,
ווײַ צווויו בודאָס מיטליעריךע.
זֵי פְּלוֹבְּטוּק אִזְּ דַּעַם שְׁפִּינְגֶּל: «וּזְעַן סְּזָאָל אֵת גַּם גַּעַשְׁעָן,
אָזְן מִין שִׁינְקִיּוֹט קָעָרֶת זִיךְ אָסְמָה וְזִיךְ פְּלָאָם דָּוָרָךְ עַלְפָנְבִּיוֹן...»
דָּעַר שְׁפִּינְגֶּל עַנְטְּפָעָרט: «בַּיּוֹט נִיט שִׁיוֹן».
זֵי שְׁמִיבָּלֶט. דָּעַר שְׁמִיבָּלֶט אָזְן פְּרִיאַד.
אָזְן דַּי הָעֲנָט צִיעָן אוּסְמָה זִיךְ רְוָאִיךְ, בְּרוּיט,
נָאָר אֵת קָלְיוֹן אַדְרָעָל אִזְן זִיךְ צָוקָט.
אָזְן זִיךְ קָוקָט אִזְן קָוקָט.
וְזֵי עַר צִימָט אַרְוִיָּפָט אַזְיךְ זִיךְ דַּי גְּרוּיעָמָסְקָעָט פָּוּ גַּעַרְלָד.
אָזְן אַזְיךְ דַּי שְׁוֹאָכָעָט לִיפְּנוֹ אֵת שְׁוֹאָכָעָט שְׁמִיבָּלֶט פָּוּ שְׁוָלָד.
אָכְבָּעָר אִזְן עַר שְׁוָלְדִּיס דָּעַן, וְוָאָס עַר אִזְן עַר?
וְוִוִּיט נִיט קִיּוֹן הָעָלָד. עַר וְוָאָלָט גַּעַזְאָגָט: נִיט קִיּוֹן קָאוּוָאַלְיָעָר.
אֵת בָּעֵל מְטוּפָל מִיט אֵת שְׁלָאָק אֵת וּוּוִיבָּ.
פָּאַרְכָּעָנָקָט זִיךְ נָאָר אֵת יְסִידָה, נָאָר אֵת לִיכְטִיק לִיְּוָבָּ
אוֹ זִיךְ פָּאַרְדְּרִיאִיט. אָזְן וְוָאָזְן זִיךְ זִיךְ דַּי פְּרִיאַד?
קִיּוֹנָמָל נִיט גַּעַוּעָן, וְזִיךְ וְוִוִּיט עַר קָעָן גַּעַדְעָנָקָעָן.
אָזְן אִזְן עַר שְׁוָלְדִּיס, אִזְן אָפְּשָׂר דָּאָרָךְ עַר אִזְטָמָט נִיט מַעָר,
וְזֵי «טִוִּימְסָס» צָום פְּרִוְשְׁטִיקָה, טָאָסָט אָזְן טְשִׁיקָן צָוּ דָעַר צִוְּיט.

אַ בִּסְלָן אַיְנוֹנָאַמְקִיָּת,
אַ שְׁמוּעַ מִיטַּ פְּרִיְוִינֵט פָּוּ זַיְוּן קְרִיְיוֹן אָוּן זַיְוּן דָּוּר
מִיטַּ אַלְעַ קְלֹונָגַן וּוּרְטַלְאָד פָּוּ פָּאָר אַכְבָּצָן יָאָר?
אוּן אַזְּ עַד שְׂוְלְדִּיקָּה, אַוְיבַּ עַר מַאֲכָט אַיְצָטָעַר דִּי אַוְינַן צָו
אוּסַּ מַוְרָאַ פָּאָרַן שְׁטוּרָעַם אַזְּ אַירַ רָוּ?
זַיְוָקָטָם. אַירָעַ שְׁמַאְלָעַ אַוְינַן וּוּרְןַ מִידָּעָה, מִידָּעָה.
זַיְוָהָאָט אַים פִּינְטָה. עַר אַזְּ אַירַ דָּעְרוֹיְדָעָר.
וּוּ נְוָטָה, וּוּאָסַּ זַיְוָעַן שְׁוּוִינָן הַאֲרָט דָּרוֹדַ שְׁטוֹנוֹדָן.
וּוּאָסַּ דָּעַן — אַוְיפְּרִיּוֹסַן דִּי וּוּאָוְןָן?
זַאְלָן בְּעַסְרָר קְרִיְיצָן זַיְדַּ דִּי בְּלִיקָּן,
וּוּ פְּאַרְזָשָׁאָוּרְטָעַ קִינְזָשָׁאָלָן,
וּוּאָסַּ קָעַנְעַן אַפְּלָוּ רַעֲכָטַן נִיטַּ וּוּיַּ טָאָן,
אוּן זַאְלָן גְּלִיכְבָּנְטִיקָּעַ וּוּרְטָעַר פָּאָלָן
מִיטַּן גְּרִילְיאַן פָּוּ קִיְּטוֹן.
אַלְאַזְּ בְּעַסְרָר וּוּיַּ צַּו וּוּאָרְפָּוּ : «זַעַ, וּוּאָסַּ דַּו הַאֲסָט גַּעַטָּאָן.
הַאֲסָט מִידַּ פְּאַרְלְעַנְדָּט מִיטַּ צְעַרְטַלְעַנְדִּיקָּעַ הַעַנְטָה,
הַאֲסָט מִידַּ צְעַשְׁטָעַרְטָמַט מִיטַּ דִּיְוָנָעַ שְׁוּוֹאָכָּעַ הַעַנְטָה,
אַרְיִמְעָה, זַעַ...»
אוּן דָּאָרָה, אוּן דָּאָרָה... גַּעַוּזָן פְּרִיהָ, גַּעַוּזָן.
הַאֲבָנָה זַיְוָיָּה דָּעַן נִיטַּ גַּעַהְעַרְטָה דִּי אַרְגָּנָעָלָן פָּוּ לִיבָּעַ
אוֹנְטָעָרָן אַקְאַמְפָאַנְיִמְעָנָט פָּוּ טְוִיטָה?
אוּן הַאֲטַדָּס אַוְיפְּנָעַפְּיִוְטָשָׁטָה בְּלָוֶט
דָּעַן נִיטַּ גַּעַבְעַנְטָשָׁטָה דִּי רָוֶט
אַיְן דִּי הַעַנְטָה פָּוּ אַלְעַ קְלֹונָגַן לְאַכְבָּעַ?

אוֹן יַעֲנֵד פִּיכְעָה, יַעֲנֵד גֶּלְאָנֵץ פָּוּ זָמְעָרְדִּיקָע גַּעֲרָתְנָעָר,
אוֹן פִּיבָּעָר אוֹן גֶּלְאָנֵץ אַרְוֹם דִּי אַיְינְפָּאָכָע וּוּרְטָעָר:
"מַיְין לִיְבָעָר."
אוֹן הַאֲבָנו זַיִ...
דָּעָר קַעַלְנָעָר שַׁלְאָגָט בָּאַרְמָה אַרְצִיךְ אַיְבָעָר:
"זֹוֵיל דִּי לִיְדֵי קָאָוּעָ אַדָּעָר טַיּוּ?"

ער בענגט טרויער

ער : מאדראמ, עם טומ מיר ליזד
צו זאגן אייך איזוינט, וואס איז ניט ליב צו הערן.
אייך קומ, א פראומדרה, פון דער וווײט
דעט פרידן אייך צו שטעהן.

זין : אונ אוייב ציוועל אייך פאָרווערט ?

ער : וועל אייך אייך פאלגן אונ וועל אָפֶשֶׁר דאנקען.
צי גלוייבט איר ניט, איז איך באָרווערט
צו זיינ אַמְבָּאַסְאָדָאָר פון טרווערט ?
נאָר וווען מען איז פון נאנטסטען פֿרִיַּינְט געשיקט
אונ פון אָ קְרָאָנְקָן...

זין : ער איז קְרָאָנְק ? ער ליגט ?
געשיקט מיך רופֵן ? קומט.

ער : אייך וויל אייך זאגן אונ אייך וווער פֿאָרְשְׁטוּמְט,
מאדראמ. ער רופֵט אייך ניט.

זין : אָ...

ער : אייך וווײט,
או פֿרְעַך איז יעדע טרייסט.
(פֿאָרְנוּיָּס זיך פֿיָּה)

צי איז ער טאכע ערננט קראנק? קען זיין, אז ניט.
קראנק איז זיין ווילג, זיין געמייט.
דער מענטש איז שטערבלאך מיר...

ליגט אומבאזווענלאך שעה נאך שעה
מייט זיין שמייכל פון האלב-פאוון אוון האלב-פייעראָן,
מייט יונעם שמייכל צערטלאכן אוון רויען...
וואָס זאנט אַוּוֹפְּיָיל צו די פֿרּוּעָן...

(כיטרע :)
אַבָּעֶר דער שמייכל זאנט צו מער,
וּוִי ער קען געבען...

אַיד זע, מײַן רעדן פֿאלְט אַיד שׁוּעָר,
פֿאַרגְּנִיט מֵיר. אָ אַיר ווּעַט פֿאַרגְּנִעַן.

...ליגט אומבאזווענלאך גאנצע טעה,
וּוִי אָ פֿאַרְחַלְשִׁיטָעֶר פֿון שׁוּוּעָרָן ווּעָגָן
וואָס קען ניט, ווּיל ניט ווּיטער גִּינִּין...
מַאֲדָם, אַיר מענט מֵיר האַלְטָן פֿאַר גַּעֲמִין,
נאָר אַיד גַּיב אַיְבָּעָר, ווּאָס ער זאנט: "זַי אַיז צַוְּשִׁין",
זאנט ער. אָוָן: "פֿרּוּיָנָט, קענסטו פֿאַרְשְׁטִיָּן,
וּוִי שִׁינְקִיָּט פֿון אָ פֿינְסְטָרָן גַּעֲמִיט ווּעָרט? אַסְטָט?
אַפְּיָיל ווּעַן עַמ אַיז אָ קַאַסְטְּבָּאָרָע, אָ יַסְטּוּבְּדִיקָע לְאַסְטָט,
וּוִי אָ קַעְנִינְלַאֲכָע קְרוּזָן.

איך אכבר בין קיון קענינג ניט, נאר אינגעַר פֿוּ המזן,
קענסטו פֿאָרטשטיין? ”

„פרויינט”, זאגט עה, „זאלסט פֿוּ מיר ניט לאָכוּ :
איך בענש נאר קליענע שפֿילעווידיקע זאָכוּ —
נאָכוּ לְיוֹכְטָן טָאנֵץ פֿוּ גְּרָאַצִּיעָז פֿים,
נאָד שְׂטִיבְּפֿערְּשָׁע אֲרוּעָם אָזוּ גְּשֶׁרְּיָעָן “בָּיס”,
נאָד יְעַנְּעָ בִּיכְעָה, וּאוֹ דָּמָן לְעַבְּן וּוּרְטָט אַ וּוְיָהָי,
אוֹן גְּעוּווִים, גְּעוּווִים —
נאָד יוֹנְגָעָ מִידְלָאָד מִיט נְאָאוּוֹן חָוּ,
וּאָסָם מִיְּנָנָעָ “יאָ” אוֹן זָאגָן “ניְזָן”
אוֹן לאָכוּ זִיד אָרוּין אַיְזָן חָרָצָן...”

„זַי אַיְזָן צְוָרְשִׁין”, זאגט ער ניט דרייסט.
ער, אַרְיֻומָּד אַיְן נִיסְטָמָן,
דָּאָרָה ניט קיון קענינגרייד.
אַיְר זִוְּיט פֿאָר אִים צְוָרְיִיד.

אוֹן אַיך, דער טְוִיזְנְטְּפָאָכְעָר נָאָר
פֿאָרְרוּיכָּר וּוִידְעָר דָּעַם פֿאָרְלָאַשְׁעָנָם סִינְגָּר
אוֹן רָעַד גָּאנֵץ וּוִיצִּיחָה, נִיּוֹן? אוֹן גָּאנֵץ גָּעָלָאָסָן.
אוֹן סְעַנְגְּבָעָרָט מִיד דִּי גָּאנֵץ צִוְּיט דָּעַר צָהָר,
וּוֹי קָעָן אַיך האָפָּה, זַי זָאָל מִיד ניט האָסָן? ”
בָּאָגְּרִיּוֹפְּט אַיה, שְׁיוֹנָעָ פֿרְוִי, דָּעַם צָעָר?
אַיְר שְׁוּוִינְגָט. אָ, אַיְר זִוְּיט שְׁטָאָלָץ.

איך זוית א טונקעלע סטאטוא פון עבענהאלז.
ניין, פון בראנג.

ווא עם פארונייט איזן שלאג א העסלאכער קאשטיאה
אווי וועל איך אט באלאד פאר איך פארבייניגן.
איך טראנג אווועס מיט זיך א סוד פון ואונדרלעך שווינגן
א סוד ארויסגעלייענט
פון א טונקעלן פראפיל, אידיל און פארשטיינט.
נאה, נאט מיינער ! וואם ? איך ווינט ?
ווער זאל עם מיינען,
או א בראנזענע סטאטוא קען ווינען.

אַיִן הָאַלְט

וּאֲרָצָלָעַן

5	איך בין געוווען אמאָל אַינְגֶלְינְג
6	מוועער ערָה, פַּיל גַּשְׁרוֹאַטְעֵנָה, זָוָן-גַּעֲוֹוָאַשְׁעֵנָה
7	פָּאוֹטְרָעַת
8	יאָרָן
9	איָזָן גַּאַסְטָן
10	מיָין שְׂטָאמָם רַעַדְת
13	אַ שְׂטָאת בְּיּוּם יָם
14	מיָין הַיּוֹם

אַיִד דִּינוֹ רָנוֹ אוֹן אַיִד דִּינוֹ שְׂוּוּעָרָט

17	מִיר זַוְינָעַן גַּעֲגָנְגָעַן דָּוָרְךָ טָעַג וְוי דָוָרְךָ שְׁטוּרָעַס-דְּרוּבָּצִיטָעַטָּע גַּעֲרָטָנָעַר
18	מִוִּית הַאַלְבָּק פָּאוֹרָמָאַכְטָע אַוִּיגָן
19	לְאַגְּנוֹאַטָּם אַוִּין לִיכְטִיק
20	הַאַב אַזְוִיפּוֹל גַּעֲוֹוָאַנְדָּעָרטָם, מִיָּין לִיבָּעָר
21	דוֹן
22	דְּרוּמֵל אַיִוָּן, גַּעַלְיַבְּשָׁעָר, דְּרוּמֵל
23	וַיּוֹאַלְגָּנָעַן
24	אַיִן קוֹפְּעָר אַוִּין אַיִן גַּאלְדָּר
25	עַס רַעַדְןָה הַיּוֹנָת אַלְעָ שְׁמָמָעָ זָאָכָן
26	מִוִּית בָּאַגְּנוֹעָה הַעַנְתָּה הַאַלְטָה אַיִד דִּינוֹ לִיבָּנָקָפָּה
27	פּוֹל מִוִּית נָאָכָט אַוִּין גַּעֲוָוָיָּוִין
28	דָּעַרְתָּעָרָתָה דִּינוֹנָעָט אַוִּין זִיךְ דָּעַרְשָׁאָקָה
29	דָּאָס אַלְעָ אַיִזְוּ וַיּוֹתֵשׁ שָׂוִין אַעֲוָעָעָ
30	גַּעֲוֹועָן אַיִזְוּ אַפְּשָׁר דָּאָס מִיָּין גַּלְיקָ
31	פּוֹן אַ בְּרִיְּתָה
32	אַיִד גַּיְּוָאַן שָׁאָטָן פּוֹן דִּינוֹ לְעָבָן
33	לוֹדָה
34	גַּעֲקוֹשָׁת מִיָּין חַאְנָטָ אַוִּין זִיךְ אַרְוָמְגַעְקָוָטָה
35	כִּיּוֹן, גַּאֲרָנִיּוֹת זָאָכָן
36	אוֹרָאַלְטָה מְעַרְדָּעָרָיוֹן נָאָכָטָה, שָׂוֹאַרְצָעָ מְוַתָּר אַיִן נָוָוָת
37	וְעוֹן אַיִד גַּיְּוָאַן מִיָּין לִבָּנָה דָּוָרָכָן תּוֹיְאִיקָּן אַוְנָטָ פּוֹן פְּרִוְּלִינְגָּ
38	

גויש א פריינט פארביו אונז און דער לערער נאַט
 מײַן גוּט, אִיךְ האָב זיך געבעיטן
 סַאיַזְ דַעַר וּוּג אַזְוֵי שַׁטְבֵּל
 אִיךְ האָב נִוְתְ גַּנוּוֹאָסְטַ, מִיְּן לִיבָּר
 אַזְוֵי וּוּי מִיְּן בְּלִיךְ דַעַר פָּאָרְטְרָעֶשְׂעָר
 אַיזְ דַי גָּאַלְדָעַנְעָ פָּצּוּעָ גַּעֲפְלוּיגָן

פָאָרְשָׁלָאַסְעָנָעָ לִיפָּן

47	שָׁדִים הָאָבָן אָוּמְעַטִּיק גַּעֲפִוּיפְט
48	פָּוּן מִיְּן פִּינְסְטְּעָרְגִּישׁ 1
49	” ” ” 2
50	” ” ” 3
51	דָּאָם אַיזְ דַי נַאֲכַת
52	שְׁלָאַנְקָעַ שַׁוּפָן
53	שְׁטוּלָעָר
54	אַפְטְ גַּוְיִ אִיךְ וּוּי הַינְטָעָר אַשְׁלִיעָר
55	טוּוּוּאַלִים
56	נַאֲכַת
57	לְבָעַ מַאֲנְסְטְּרָעָן
58	דוּ נַאֲכַת אַיזְ אַרְיוֹן אַיזְ מִיְּן הוּוּוּ
59	הַאֲרָט הַאֲרָן
60	עַפִּיטָאָךְ
61	שִׁינְיָנָעַ וּוּרְטָעָר פָּוּן מַאֲרְכָּאָר אַיזְ גַּאֲלָד

זוּן, אַסְפָּאַלְט, וּוּעָנָעָ

67	הַאֲרָבְּסָט
68	אַיְבָעַ בְּרוּיְנָעַ דַעַבָּעַר
69	פָּאָרְנַאֲכַת
70	זוּן
71	הַאֲרָבְּסָט
72	1 רַעַגְן
73	2 ”
74	הַאֲרָבְּסָט
75	שְׁנִיָּי
76	בְּרוּסָק 1
77	2 ”
78	אַדְרָעָם
79	נוֹשְׁ צַוְּפָרְדָּן
80	אַיזְ קַאְפָעַ 1
81	2 ”
82	3 ”
83	
84	

85	מיידלאך אין קראטאנט פאראק
86	פינפטע עוועניאו, פאַרנָאכט
87	1 " " "
88	2 בְּאַדְדוֹויִי, אֲוֹנוֹנֶט
89	טוּירָן
90	דוֹרֵךְ בְּוֹנְשָׁע שְׂוִיבָן
91	דאַם שְׂטָאַלְצָעַ לְיִד
92	דעַרְ מַאֲסְקָאַרְאָד אַיז אָוִוִּים
94	ראָובָן לְוָרוּוִוָג
96	טוֹוִיטְמַיְיד פּוֹן דָעַר לְאַסְטְ פּוֹן אַ חְלוּם
97	בְּלוֹוִז אַיְינַן לְיִד
98	צָוְ פְּרָאַנְץ וּוּפְּפָל
99	מִירְ וּוּעָלְן בְּוּיעָן אַ וּוּאַנְט

מְאַדְיִ

103	וּוָסְטָמוֹן, מָאָרִי ?
105	מָאָרִיַּס תְּפִילָה
106	מָאָרִי אָוָן דָעַר פְּרִוְסְטָעָר
107	אַיְוָגָנָטָמָעַ מָאָרִי
108	מָאָרִי אָוָן דִי גַעַסְט
111	מָאָרִי וּוּיל זְיוֹן אַ בְּעַמְלָעָרִי
113	מָאָרִי אָוָן דָעַר טְוִוִּיט

גַּעַשְׁתָּאַלְמָן

116	אַ מְעַנְטָש
118	די מְשֻׁגְעַנֶּעָר
120	דָעַר גְּעַגְגְטָעָר
121	אַיְן טְוָקְעָלַן צִימָעָר
122	דאַם מַיְידָל זָאָגַט 1
123	2
124	3
125	דאַם לִידְ פּוֹן אַ מַיְידָל
126	אַ פְּרוֹוי זָאָגַט
127	אַנְטְּרָאַקְט
128	אוּוְף אַ בָּאַלְקָאָן
129	מִיְוָן וּוּנְנוֹס טְרָאָגַט זְיִידָעָן שְׂיכָלָאָךְ
130	פְּאַרְגְּגַעַנֶּעָר גְּעַטְמָעָר
131	איַרְ שְׁמַוְכָּל
134	צְוִוִּישָׁן בִּינְעַזְוִישָׁע לְאַמְטָעָרָנָס
137	ער בְּרַעֲנֶגֶט טְרוֹיוּר

„אָרַיְאֵם פֶּרֹעֶם“
נִוּזִיּוֹרָה, ג. 1.